TURINYS

Reg. nr. RP2251
2013.12.20

1. URBANISTINĖ GELEŽIŲ MIESTELIO STRUKTŪRA 4
1.1. Geležių miestelio architektūrinė erdvinė kompozicija 4
1.2. Geležių miestelio kraštovaizdžio morfologinė bei vizualinė struktūra 5
1.3. Geležių miestelio urbanistinės plėtros galimybės ir raidos tendencijos 5
2. GELEŽIŲ MIESTELIO SOCIALINĖ IR EKONOMINĖ APLINKA 7
2.1. Demografiniai procesai 7
2.1.1. Gyventojų sudėtis pagal amžių 9
2.1.2. Gyventojų sudėtis pagal išsilavinimą 10
2.2. Socialinė rūpyba 11
2.3. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos 12
2.4. Švietimas ir neformalus ugdymas 14
2.5. Kultūra 17
2.5.1. Bendruomenės namai 17
2.5.2. Biblioteka 18
2.5.3. Sportas 21
2.6. Būstas 21
2.7. Darbo rinka 23
2.8. Verslo Aplinka 25
2.9. Žemės ūkis 26
3. GAMTINĖ APLINKA 28
3.1. Kraštovaizdžio struktūra ir stabilumas 28
3.2. Želdiniai 29
3.3. Saugomos teritorijos, gamtinio karkaso lokalizavimas 32
3.4. Paviršiniai, požeminiai vandenys 34
3.5. Naudingosios iškasenos 35
3.6. Aplinkos kokybė 35
4. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS 38
5. GELEŽIŲ MIESTELIO SUSISIEKIMO SISTEMA 39
6. GELEŽIŲ MIESTELIO INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA 42
6.1. Vandentieka ir vandenvala 42
6.1.1 Vandens tiekimas 42
6.1.2 Nuotekų tvarkymas 42
6.2. Atliekų tvarkymas 43
6.3. Elektros energija 43
6.4. Šilumos ūkis 44
6.5. Dujų infrastruktūra 45
6.6.Telekomunikacijos 45
6.6.1. Mobilusis ryšys 45
6.6.2. Interneto paslaugos ir televizija 45

Reg. nr:T2128
2013.12.30

1. URBANISTINĖ GELEŽIŲ MIESTELIO STRUKTŪRA

Geležių miestelio plotas pagal šiuo metu galiojančias administracines ribas yra 77 ha, iš kurių apie 90% sudaro įregistruoti žemės sklypai. Didžioji šios teritorijos dalis yra naudojama kaip žemės ūkio teritorija.

Pagal Valstybinio Nekilnojamojo turto registro duomenis ir faktinį žemės naudojimą Geležių miestelyje yra apie 48% kitos paskirties žemės sklypų (likusi dalis – žemės ūkio žemė ir gatvių užimama teritorija) - gyvenamosios teritorijos, visuomeninės paskirties objektų teritorijos, komercinės paskirties objektų teritorijos, bendro naudojimo teritorijos ir atskirieji želdynai.

Geležių miestelis minimas tik nuo XVII amžiaus, augo ir plėtėsi iki II-ojo pasaulinio karo, vėliau tapo centrine kolūkio gyvenviete. Miestelis yra Panevėžio rajono pakraštyje, priklauso Karsakiškio seniūnijai. Geležiuose šiuo metu gyvena 414 gyventojų. Miesteliui svarbiausi yra ryšiai su Panevėžiu, Karsakiškio ir Tiltagalių miesteliais.

Miestelyje yra keturios svarbiausios gatvės. Varpo gatvė yra centrinė miestelio ašis, einanti pietų-šiaurės kryptimi. Miestelio centre gatvė susikerta su kitomis trimis svarbiausiomis gatvėmis – Parko, J.Stasiūno ir Šviesos. Taip pat miestelyje yra Atgimimo, Bijūnų ir Vilties gatvės, kurios pagerina susisiekimo tinklo rišlumą ir tarnauja kaip papildomos vietinės reikšmės gatvės.

Miestelyje yra 122 vienbučiai gyvenamieji namai 1-2 aukštų, sodybinio užstatymo tipo, turintys nuo 8 iki 20 arų žemės sklypus, dažniausiai su ūkiniais pastatais sklypo gale. Žemės sklypai suformuoti pailgi, siauruoju galu prisišlieję prie gatvių. Pastatai atitraukti nuo su gatve besiribojančios sklypo ribos vienodais ar panašiais atstumais (nuo 6 iki 10 m).

Taip pat yra 4 daugiabučiai pastatai ar bendrabučiai – dviejų aukštų, pagal tipinius projektus statyti mūriniai namai, laisvo užstatymo tipo, atitraukti nuo gatvės. Sklypai prie jų nėra suformuoti išskyrus Geležių pagrindinės mokyklos bendrabutį, kuris turi bendrą su mokykla žemės sklypą.

1.1. Geležių miestelio architektūrinė erdvinė kompozicija

Geležių miestelio architektūrinę erdvinę kompoziciją formuoja spindulinis gatvių tinklas su pagrindine Varpo gatve, einančia tiksliai pietų-šiaurės kryptimi. Palei pagrindinę miestelio sankryžą (Varpo, Šviesos, J.Stasiūno ir Parko gatvių sankryža) grupuojasi svarbiausi visuomeniniai miestelio objektai – bažnyčia, biblioteka, kultūros centras, prekybos centras, netoliese yra ir mokyklos pagrindinis pastatas. Gatvių erdves formuoja eilėmis augantys medžiai, kurie kartu su parku sudaro natūralios aplinkos įspūdį miestelio teritorijoje.

Kompoziciškai išsiskiria trys teritorijos tipai:

Centrinė miestelio dalis, apimanti mažo užstatymo intensyvumo komercinių, visuomeninių

Reg. nr. T-2236
2013.12.20

objektų ir gyvenamąsias teritorijas su dominuojančiu bibliotekos ir bažnyčios pastatu, kitais prie pagrindinės sankryžos esančiais visuomeniniais objektais. Ši miestelio dalis turi kompozicinį savitumą, nors reikalauja tolesnio vystymo;

Miestelio sodybinio užstatymo gyvenamieji kvartalai – monofunkcinė gyvenamųjų sodybinio mažaaukščio užstatymo pastatų teritorija, kompozicinio išskirtinumo neturi, bet gatvių erdvės suformuotos medžių eilėmis.

Miestelio laisvo užstatymo daugiabučių namų blokai neturintys išskirtinumo, bet pakankamai gerai sutvarkyti ir prižiūrimi, jie sudaro didesnio miestelio įvaizdį.

1.2. Geležių miestelio kraštovaizdžio morfologinė bei vizualinė struktūra

Geležių miestelis ir jo apylinkės nepasižymi išraiškingu reljefu. Gamtinę aplinką šiek tiek pagyvina miško parkas ir miško masyvai.

Teritorijos vizualinę struktūrą formuoja pagrindinė sankryža su spinduliais nuo jos einančiomis pagrindinėmis gatvėmis. Miestelio vizualinė dominantė yra Šv. Juozapo bažnyčia, išsiskiria ir bibliotekos pastatas.

1.3. Geležių miestelio urbanistinės plėtros galimybės ir raidos tendencijos

Geležių miestelis teritoriškai gali plėstis pietų, rytų kryptimis su gyvenamosiomis teritorijomis, o vakarų kryptimi galima pramonės ir verslo teritorijų plėtra. Tačiau pagal dabartines plėtros tendencijas, planuojamu 25 metų periodu miesteliui užtektų plėstis į vidines neįsisavintas teritorijas.

Miesto centrinei daliai ir parkui reikia infrastruktūros ir gerbūvio atnaujinimo. Miestelio centrinėje dalyje galima ir didesnė funkcinė įvairovė, būtina sukurti daugiau darbo vietų ir nesumažinti traukos objektų skaičiaus. Plėtojant miestelio centrą būtų neleistina centrinėje dalyje statyti didelio tūrio ar kitaip kompoziciškai dominuojančių pastatų, būtina taikytis prie esamų pastatų dydžių ir architektūrinės išraiškos.

Perspektyvi plėtrai yra ir pramonės teritorija, esanti prie Šviesos gatvės. Galima šios teritorijos konversija į komercinės, pramonės-sandėliavimo paskirties objektų ar kitai aktyviai veiklai.

1.1 lentelė. Geležių miestelio teritorinis balansas

Reg. nr:T22236
2013.12.20

Žymėjimas	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis	Žemės naudojimo būdas	Žemės naudojimo pobūdis	Plotas ir procentinė dalis miestelio teritorijoje
G1	Kita	Gyvenamosios teritorijos	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų statybos	23,1 ha 30%
G2	Kita	Gyvenamosios teritorijos	Daugiabučiai gyvenamieji namai ir bendrabučiai	0,6 ha 0,6%
K	Kita	Komercinės paskirties objektų teritorijos	–	0,3 ha 0,3%
V	Kita	Visuomeninės paskirties teritorijos	–	3,6 ha 5 %
BŽ	Kita	Bendrojo naudojimo ir atskirųjų želdynų teritorijos	–	0,6 ha 0,6%
Ž	Žemės ūkis	Žemės ūkio žemė	–	34,6 ha 44%
I	Kita	Gatvės ir inžinerinės infrastruktūros koridoriai	---	14,2 ha 20%

2. GELEŽIŲ MIESTELIO SOCIALINĖ IR EKONOMINĖ APLINKA

Reg. nr:T2216
2013.12.20

2.1. Demografiniai procesai

Lietuvos statistikos departamento rodiklių duomenų bazėje duomenų, apibūdinančių Geležių miestelio socialinę - ekonominę būklę nėra. Rengiant miestelio bendrąjį planą, miestelio esamos būklės rengimo stadijos metu Geležiuose buvo vykdoma seniūnijos, švietimo įstaigos, bibliotekos, sveikatos apsaugos, bendruomenės namų darbuotojų apklausa. Apklausos metu gauti duomenys bus naudojami tolimesniame planavimo procese kaip naujausi faktiniai duomenys.

Panevėžio rajono savivaldybėje yra 1 miestas, 8 miesteliai ir 752 kaimai. Teritorija yra suskirstyta į 12 struktūrinių teritorinių padalinių – seniūnijų. Statistikos departamento duomenimis Panevėžio rajono savivaldybės plotas apima 2179 kv. km., 2012 m. metų pradžioje rajone gyveno 38 423 gyventojai, gyventojų tankis rajone 17,6 gyv. viename kvadratiniame kilometre. Tai rečiausiai apgyvendintas rajonas Panevėžio apskrityje. Rajone teritoriniu aspektu dominuoja kaimo gyvenviečių vietovės. Kaimo gyventojai 2012 m. pradžioje sudarė 95,9 proc. visų rajono gyventojų.

Geležių miestelis priklauso Karsakiškio seniūnijai. Miestelis glaudžiai susijęs su Karsakiškio seniūnija bei kitais rajono miesteliais, juos sieja socialiniai, prekybiniai, administraciniai ryšiai.

Visuotinio gyventojų surašymo duomenimis 2001 metais Geležiuose gyveno 386 gyventojai, tuo tarpu 2012 metais Geležiuose gyveno 414 gyventojų arba 6,8 proc. daugiau negu 2001 metais.

Pažymėtina, kad Geležių miestelyje per pastaruosius šešerius metus gyventojų skaičius išaugo 6,3 proc., 2012 m. miestelyje gyveno 26 gyventojais daugiau negu 2007 m. (2.1 pav.).

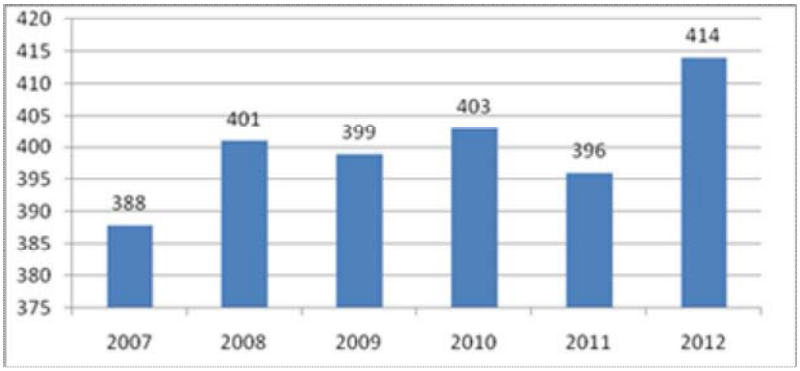

2.1 pav. Geležių miestelio gyventojų skaičiaus raida 2007-2012 m.
Šaltinis: Karsakiškio seniūnijos duomenys.

Iš pateiktų duomenų matyti, kad gyventojų skaičiaus svyravimai per laikotarpį nėra dideli, didžiausias gyventojų skaičius buvo fiksuojamas 2012 m., palyginus su 2011 m. padidėjo 18 gyventojų arba 4,5 proc.

Reg. nr. T2020
2013.12.20

2012 m. Karsakiškio seniūnijoje gyveno 2948 gyventojai, Geležių miestelio gyventojai sudaro apie 14 proc. Karsakiškio seniūnijos gyventojų.

Skirtingai negu Geležiuose, Karsakiškio seniūnijoje stebimas gyventojų skaičiaus mažėjimas. 2012 m. seniūnijos teritorijoje gyveno 2948 gyventojai, palyginus su 2010 m., kuomet gyveno 3050 gyventojų, gyventojų skaičius sumažėjo 3,4 proc. Apie 86 proc. seniūnijos gyevntojų gyvena kaimuose, seniūnijos gyventojų tankumas 8,5 žm./ kv.km. Toks gyventojų pasiskirstymas seniūnijoje apsunkina socialinės infrastruktūros išvystymą ir įvairių paslaugų prieinamumą seniūnijos gyventojams.

Panevėžio rajono savivaldybėje, kaip ir Karsakiškio seniūnijoje, gyventojų skaičius per 2007 - 2012 m. laikotarpį sumažėjo nuo 43190 gyventojų 2007 m. iki 38423 gyventojų 2012 metais (sumažėjimas 11 proc.), Lietuvos mastu per analizuojamą laikotarpį gyventojų skaičius sumažėjo 11,1 proc. Gyventojų skaičiaus mažėjimą sąlygojo socialinės - ekonominės sąlygos: mažėjantis gimstamumas, neigiamas natūralus gyventojų prieaugis, dideli emigracijos mastai, kuriuos iššaukė žemas gyventojų pragyvenimo lygis ir išaugusi bedarbystė.

Geležiuose stebimas mažas gimstamumo rodiklis (2.2 pav.).

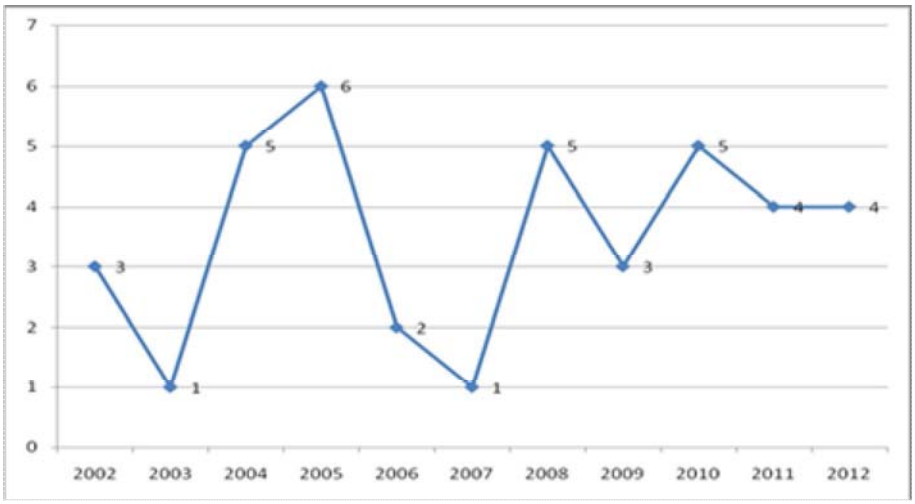

2.2. pav. Geležių miestelio gimusiųjų skaičius 2002 – 2012 m.
Šaltinis: Karsakiškio seniūnijos duomenys.

Per paskutiniuosius 10 metų Geležių miestelyje gimė 33 naujagimiai. Geležių miestelio medicinos punkto duomenimis mirusiųjų skaičius yra apie 3 kartus didesnis negu gimusiųjų. Natūralus gyventojų prieaugis miestelyje yra neigiamas. Nedidelį gimstamumą sąlygoja socialinės ir ekonominės priežastys: bedarbystė, mažos šeimų pajamas, jaunų žmonių migracija į didesnius šalies miestus ir užsienio šalis.

Reg. nr. T-2828
2013.12.20

Panašios tendencijos matyti analizuojant ir Panevėžio rajono gimstamumo rodiklius. 2012 m. rajone gimė 380 gyventojų, mirė 557 gyventojai. Statistikos departamento duomenimis Panevėžio rajono savivaldybėje jau 20 metų natūralus gyventojų prieaugis išleika neigiamas.

Mažas natūralus gyventojų prieaugis tiek rajono mastu, tiek Geležių miestelyje rodo santykinai didelį vyresnio amžiaus gyventojų skaičių administraciniuose vienetuose, o tuo pačiu mažėjantį vystymosi potencialą. Panevėžio rajono savivaldybėje 2012 m. pradžioje 22,7 proc. visų gyventojų buvo pensijinio amžiaus asmenys, tuo tarpu 2005 m. pradžioje – 21,2 proc. (Lietuvoje atitinkamai 22,3 proc. ir 19,7 proc.).

Gyventojų skaičiaus mažėjimą Panevėžo rajone, kaip ir šalyje, įtakoja neigiamas migracijos saldo. 2012 m. iš rajono išvyko 1478 žmogus, atvyko 1123 žmogus. Neigiamas migracijos saldo -355. Stebima teigiama tendencija – nuo 2011 m. emigracijos srautai rajone, o taip pat visos šalies mastu pradėjo mažėti.

Karsakiškio seniūnijoje ir Geležių miestelyje vyksta didelė jaunų gyventojų migracija į didžiuosius šalies miestus. Jauni žmonės išvyksta mokytis, dirbti, miestuose kuria šeimas ir į gimtuosius kraštus nebegrįžta. Mažas gimstamumo rodiklis, dideli gyventojų migracijos srautai gilina regioninius netolygumus ir neigiamai veikia kaimiškų vietovių gyvenimo kokybę.

2.1.1. Gyventojų sudėtis pagal amžių

Teritorijos plėtros požiūriu Geležių miestelio gyventojų amžiaus struktūra yra palankesnė nei Panevėžio rajone. Geležių miestelio gyventojų struktūra pagal amžiaus grupes parodyti 2.3 paveiksle.

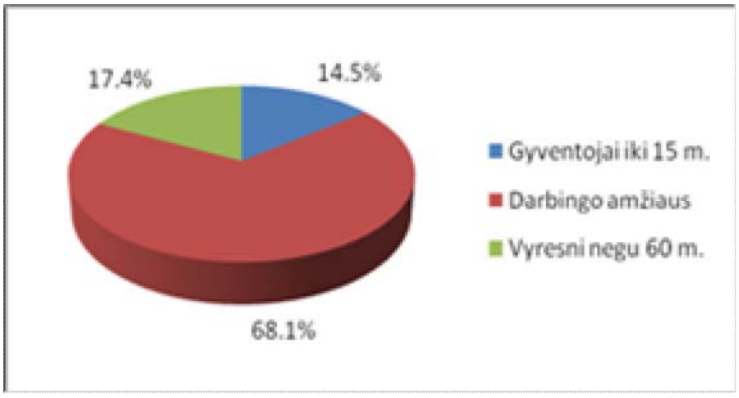

2.3 pav. Geležių miestelio gyventojų struktūra pagal amžiaus grupes 2012 m.
Šaltinis: Karsakiškio seniūnijos duomenys.

Analizuojant Geležių miestelio gyventojų sudėtį pagal amžiaus grupes matyti, kad vaikai ir jaunuoliai sudaro 14,5 proc. visų gyventojų, darbingo amžiaus gyventojai – 68,1 proc., vyresnių negu

Reg. nr. T-2230
2013.12.30

60 metų amžiaus gyventojai – 17,4 proc. visų gyventojų, Panevėžio rajono savivaldybės atitinkami rodikliai buvo 16,4 proc., 60,9 proc. ir 22,7 proc. Palyginus šiuos rodiklius, galima teigti, kad Geležiuose gyventojų struktūra pagal amžiaus grupes yra šiek tiek palankesnė negu rajone, kadangi santykinai didesnė darbingo amžiaus gyventojų dalis, kurie yra ekonomiškai aktyvūs bei mažesnė vyresniojo amžiaus gyventojų dalis.

Įvertinus tai, kad Geležiai pasižymi gyventojų skaičiaus pastovumu, o paskutiniaisiais metais net gyventojų skaičiaus augimu bei atsižvelgiant į tai, kad miestelyje didelė dalis (68,1 proc.) gyventojų yra darbingo amžiaus, galima daryti prielaidą, kad Geležių miestelyje darbo jėgos resursai yra pakankami miestelio ekonomikos augimui ir verslo plėtrai.

2.1.2. Gyventojų sudėtis pagal išsilavinimą

Teritorijos socialinę aplinkos būklę apibūdina gyventojų išsilavinimo lygis, išsilavinimas siejamas su žiniomis, įgūdžiais, kvalifikacija. Išsilavinę žmonės gali sparčiau įsijungti į alternatyvių pajamų šaltinių kūrimą, jie geriau pasirengę nukreipti savo sugebėjimus į socialinių ir ekonominių problemų sprendimą.

Geležio miestelio gyventojų sudėtis pagal išsilavinimą atspindėti 2.4 pav.

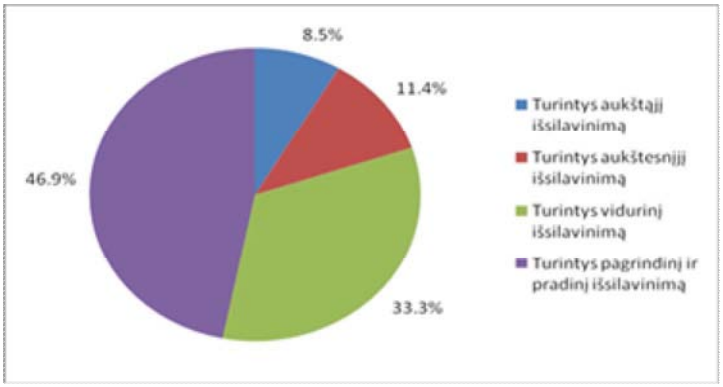

2.4 pav. Geležių miestelio gyventojų sudėtis pagal išsilavinimą 2012 m.
Šaltinis: Karsakiškio seniūnijos duomenys.

Bendras Geležių miestelio gyventojų išsilavinimo lygis yra neaukštas, yra daug asmenų, apsiribojančių viduriniu ir pagrindiniu išsilavinimu (46,9 proc). Gyventojų, turintčių aukštąjį ir aukštesnįjį išsilavinimą, dalis sudaro 19,8 proc. visų miestelio gyventojų, su viduriniu išsilavinimu – 33,3 proc. Miestelyje stebima teigiama tendencija – didėja gyventojų, turinčių aukšesnijį ir aukštąjį išsilavinimą, skaičius. 2012 m. aukštesnijį ir aukštąjį išsilavinimą turėjo 80 miestelio gyventojų, palyginus su 2007 m. jų skaičius padidėjo 10 arba 12,2 proc.

Panevėžio rajono gyventojų išsilavinimo lygis, kaip ir Geležiuose taip pat yra neaukštas. Dėl neaukštos darbo jėgos kvalifikacijos ateityje gali kilti sunkumų, kuriant aukštos kvalifikacijos

Reg. nr. TK2000
2013.12.20

reikalaujančias daro vietas. Pažymėtina, kad žemesnio išsilavinimo gyventojai turi mažesnes prisitaikymo galimybes, yra mažiau aktyvūs ir dažniau susiduria su bedarbystės problemomis.

Taigi, galima daryti prielaidą, kad kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas stabdo miestelio ūkio plėtrą.

2.2. Socialinė rūpyba

Socialinės paramos sistemą sudaro piniginė socialinė parama ir socialinės paslaugos. Lietuvoje socialinė rūpyba vykdoma valstybinio sektoriaus pagalba (valstybės ir savivaldybių biudžetų bei Valstybinio socialinio draudimo ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšomis). Socialinių paslaugų teikime dalyvauja nevyriausybinės organizacijos ir viešosios įstaigos.

Panevėžio rajono savivaldybės Tarybos sveikatos ir socialinių reikalų komiteto 2012 m. ataskaitoje nurodoma, kad rajone vienokiu ar kitokiu būdu socialinė paramą (socialines išmokas, socialines paslaugas) gauna apie 20 000 žmonių (46,7 proc. rajono gyventojų). Socialinei paramai teikti ir organizuoti 2012 m. buvo skirta 28 806,1 tūkst. Lt, iš jų: iš savivaldybės biudžeto lėšų – 2172,5 tūkst. Lt, iš valstybės biudžeto lėšų – 26 633,6 tūkst. Lt. Socialinėms išmokoms mokėti buvo skirta 24 836,1 tūkst. Lt, socialinėms paslaugoms organizuoti ir finansuoti – 3970,0 tūkst. Lt. Socailinės pašalpos dydis vidutiniškai per mėnesį buvo 212,84 Lt vienam asmeniui.

Socialinių paslaugų poreikis Geležių miestelyje kaip ir visame rajone didėja. Geležiuose socialinės paslaugos teikiamos senyvo amžiaus žmonėms, asmenims turintiems negalią, socialiai remtinoms rizikos grupės šeimoms, kitiems socialinių grupių gyventojams, siekiant didinti jų integraciją į visuomenę ir mažinti socialinę atskirtį.

Karsakiškio seniūnijos duomenimis 2012 m. Geležių miestelyje 106 asmenys gavo socialines pašalpas ir kompensacijas. Didžiausia socialinių paslaugų gavėjų grupė – senatvės pensininkai, jie sudaro apie 64 procentai visų socialinės paramos gavėjų. Vienkartinės piniginės išmokos (pašalpos) 2011-2012 m. buvo išmokėtos 34 miestelio gyventojams (šeimoms), iš jų: 21 šeimai, 9 vienišiems asmenims ir 4 invalidumo pensininkams.

Visoje Karsakiškio seniūnijoje socialines pašalpas ir kompensacijas 2012 m. gavo 385 asmenys (185 šeimos). Nepasiturintiems žmonėms Karsakiškio seniūnija organizuoja maisto iš intervencinių fondų teikimą. Seniūnijos mastu 2012 m. iš intervencinių fondų maistą gavo apie 1000 seniūnijos gyventojų. Skaičiai rodo, kad tiek Geležiuose, tiek Karsakiškio seniūnijoje yra didelė dalis asmenų, gyvenančių nepasiturinčiai.

Karsakiškio seniūnijos duomenimis 2012 m. Geležių miestelyje gyvena 13 neįgalių asmenų, iš jų 12 yra darbingo amžiaus žmonės (iki 60 m. amžiaus). Pagrindinė neįgalumo priežastis – vidaus organų funkcijų sutrikimas. Specialieji poreikiai nustatyti 16 gyventojų, iš jų: 2 asmenims nustatytas

Reg. nr. TĮ-230
2013.12.20

didelių specialiųjų poreikių lygis, 12 asmenų vidutinių specialiųjų poreikių lygis, 2 – nedidelių specialiųjų poreikių lygis. Specialiuosius poreikius turinčių asmeninų socialine pagalba rūpinasi Karsakiškio seniūnijos atsakingas darbuotojas. Geležių miestelio gyventojams socialinę priežiūrą asmens namuose (pagalba į namus) teikia Gustonių socialinių paslaugų centras, esantis Smilgių seniūnijoje. Geležių miestelyje yra 1 namuose slaugomas bei globojamas asmuo. Gustonių socialinių paslaugų centre taip pat teikiama ilgalaikė socialinė globa.

Šiuo metu Karsakiškio seniūnijoje vienas specialistas dirba socialinį darbą, dar vienas specialistas prižiūri socialinės rizikos šeimas visoje seniūnijos teritorijoje, tame tarpe ir Geležių miestelyje. Šių socialinių darbuotojų aptarnaujama teritorija didelė, socialinės pagalbos poreikis didėja, administracinėje teritorijoje socialinės rizikos grupės šeimų skaičius taip pat nemažėja, todėl socialinės infrastruktūros problemos gana aštrios.

Analizuojant sukauptus duomenis apie Geležių miestelio ir Karsakiškio seniūnijos socialinę būklę matyti, kad socialinių paslaugų poreikis Geležių miestelyje ir seniūnijoje yra didelis. Tikslinga išskirti aktualiausias problemas socialinės rūpybos srityje:

- rajono seniūnijose didėja socialinių įgūdžių ugdymo paslaugų poreikis socialinės rizikos šeimoms, socialinės rizikos šeimos sunkiai integruojasi į bendruomenę;
- stebimas socialinių paslaugų prieinamumo skirtumas tarp seniūnijų, kaimo ir miesto gyventojų, socialinės paslaugos sunkiau prieinamos gyventojams, gyvenantiems atokiose vietovėse;
- Panevėžio rajono mastu kaimiškose seniūnijose vienam socialiniam darbuotojui, dirbančiam su socialinės rizikos grupės šeimomis neretai tenka apie 15-20 šeimų, kurios randasi toli viena nuo kitos, dideli atstumai kaimiškose seniūnijose apsunkina socialinių darbuotojų darbą;
- Geležių miestelio gyventojų socialinių paslaugų poreikiai tenkinami tik iš dalies: trūksta dienos užimtumo paslaugas teikiančios įstaigos, nėra krizių centro, kur galėtų prisiglausti motinos su vaikais, patiriančios smurtą šeimoje, neteikiamos psichologo paslaugos, kurios ypač aktualios mokyklose;

2.3. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos

Lietuvos gyventojų sveikatos gerinimas ir tinkamas sveikatos priežiūros užtikrinimas yra svarbi gyventojų gerovės ir gyvenimo kokybės kėlimos sąlyga. Visuomenės sveikatos būklė tiesiogiai įtakoja gyvenimo kokybę, darbo išteklius ir jų produktyvumą.

Reg. nr. TS2120
2013.12.30

Panevėžio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos duomenimis 2011 m. Panevėžio rajono savivaldybėje pirminės sveikatos priežiūros paslaugas gyventojams teikė VšĮ Panevėžio rajono savivaldybės poliklinika su jai priklausančiais padaliniais: 2 palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės, 3 ambulatorijos, bendrosios praktikos gydytojų skyrius, 5 bendrosios praktikos gydytojų kabinetai, 24 medicinos punktai (dar 4 medicinos punktai Panevėžio rajono savivaldybės Tarybos sprendimu buvo uždaryti), odontologijos skyrius, psichikos sveikatos centras ir greitosios medicinės pagalbos skyrius.

Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje stebimas žemesnis negu bendras šalies vidurkis gydytojų, odontologų ir slaugytojų skaičius. Statistikos departamento duomenimis 2011 m. 10 000 gyventojų teko 13,8 gydytojai, 5,7 odontologai ir 32,3 slaugytojų, Lietuvoje atitinkamai 56 gydytojai, 7,7 odontologai, 68,6 slaugytojai. Rajone fiksuojami spartūs gyventojų senėjimo procesai, todėl sveikatos priežiūros paslaugų poreikis yra didelis.

Įvertinus tai, kad rajone prastesnis gyventojų ir medicinos darbuotojų santykis, o susisiekimo infrastruktūra nėra tinkamai pritaikyta gyventojų reikmėms, galima daryti prielaidą, kad Panevėžio rajono savivaldybėje sveikatos priežiūros paslaugų pasiekiamumas rajono gyventojams gali būti komplikuotas.

Geležių miestelyje asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia medicinos punktas, įsikūręs Geležių pagrindinės mokyklos patalpose (buvusiame mokyklos bendrabutyje). Medicinos punkte dirba viena bendrosios praktikos slaugytoja, turinti 27 metų darbo patirtį. Medicinos punkto bendrosios praktikos slaugytoja teikia pirmines sveikatos priežiūros paslaugas Geležių miestelio ir aplinkinių kaimų gyventojams, kadangi medicinos punkto aptarnaujamai teritorijai priklauso gyventojai iš 40 aplinkinių kaimų. Miestelio gyventojams sudarytos sąlygos gauti šeimos gydytojo paslaugas, jas teikia 1 kartą per savaitę atvykstantis bendrosios praktikos gydytojas iš Tiltagalių medicinos centro.

Vietos gyventojai, norėdami gauti atskirų specialistų konsultacijas, turi vykti į Panevėžio rajono savivaldybės polikliniką. Atstumas tarp Geležių gyventojus aptarnaujančio medicinos punkto ir Panevėžio rajono savivaldybės poliklinikos yra 30 kilometrų, tai vienas iš labiausiai nutolusių nuo Panevėžio rajono savivaldybės poliklinikos medicinos punktų.

Medicinos punkto darbuotojos duomenimis 2012 metais medicinos punktui priklausė 594 privalomuoju sveikatos draudimu apdrausti pacientai, kuriems teikiamos pirminės sveikatos priežiūros paslaugos. Dar apie 50 – čiai gyventojų, neturintiems privalomojo sveikatos draudimo, kasmet suteikiama medicininė pagalba pagal poreikius. 2012 m. Geležių medicinos punkte buvo įregistruoti 1224 gyventojų apsilankymai, o taip pat užfiksuoti 597 medicinos darbuotojo apsilankymai pacientų namuose. Medicinos kabineto darbuotojos teigimu, gyventojų apsilankymų medicinos punkte rodikliai išlieka panašiame lygyje kaip ir 2011 metais.

Reg. nr. T2220
2013.12.30

Geležių miestelio medicinos punkto patalpos, palyginus su kitomis rajono savivaldybės medicinos punktų patalpomis, yra erdvios, patalpų fizinė būklė yra patenkinama, medicinos punktas aprūpintas visa būtiniausia įranga, atitinkančia medicinos punktams keliamus reikalavimus.

Geležių miestelyje vaistinės nėra, gyventojai patiria nepatogumą, nes jie turi keliauti į gretimus miestelius, o neretai ir į Panevėžio miestą, kad įsigyti reikiamus vaistus ten veikiančiose vaistinėse. Maršrutinis autobusas iš Geležių į Panevėžį vyksta tik 2 kartus per dieną. Šiuo požiūriu gyventojams labai aktualu susisiekimo infrastruktūros plėtra, atsižvelgiant į gyventojų poreikius.

2.4. Švietimas ir neformalus ugdymas

Statistikos departamento duomenimis Panevėžio rajono savivaldybėje 2012 metais veikė šios ugdymo įstaigos: 4 gimnazijos, 4 vidurinės mokyklos, 1 progimnazija, 10 pagrindinių mokyklų, 3 mokyklos - darželiai ir 7 lopšeliai – darželiai. Panevėžio rajono savivaldybės duomenimis 2012 metais 600 ikimokyklinio amžiaus vaikų lankė lopšelius – darželius, priešmokyklinio ugdymo grupėse buvo ugdoma 250 vaikų, rajono mokyklose mokėsi 3596 mokiniai, mokyklose dirbo 440 mokytojų.

Ryšium su mokinių skaičiaus mažėjimu Panevėžio rajono savivaldybė nuosekliai įgyvendina mokyklų reorganizavimo, vidaus struktūros pertvarkos programą: dalis pagrindinių mokyklų reorganizuotos į gimnazijos skyrius, visos pradinės mokyklos reorganizuotos į pagrindinių ir vidurinių mokyklų skyrius, akreditavus vidurinio ugdymo programą, keturios vidurinės mokyklos tapo gimnazijomis.

Geležių miestelyje ikimokyklinio vaikų ugdymo įstaigos nėra.

Geležių miestelyje veikia pagrindinė mokykla, kurioje ugdomi mokiniai nuo 1 iki 10 klasės. Mokykla buvo įkurta 1909 metais, tai viena seniausių mokyklų rajone, turinti per ilgą laiką susiklosčiusias gilias tradicijas. Geležių pagrindinės mokyklos nuostatuose įteisintos priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio formalaus ugdymo programos.

2012 metais mokykloje mokėsi 76 vaikai, iš jų 8 lankė priešmokyklinio ugdymo grupę. Mokykloje mokinių skaičius kasmet mažėja. 2012 metais mokykloje mokėsi 48 proc. mažiau mokinių palyginus su 2002 metais. Mokytojų skaičius per tą patį laikotarpį sumažėjo 21 proc.

Reg. nr:T20136
2013.12.20

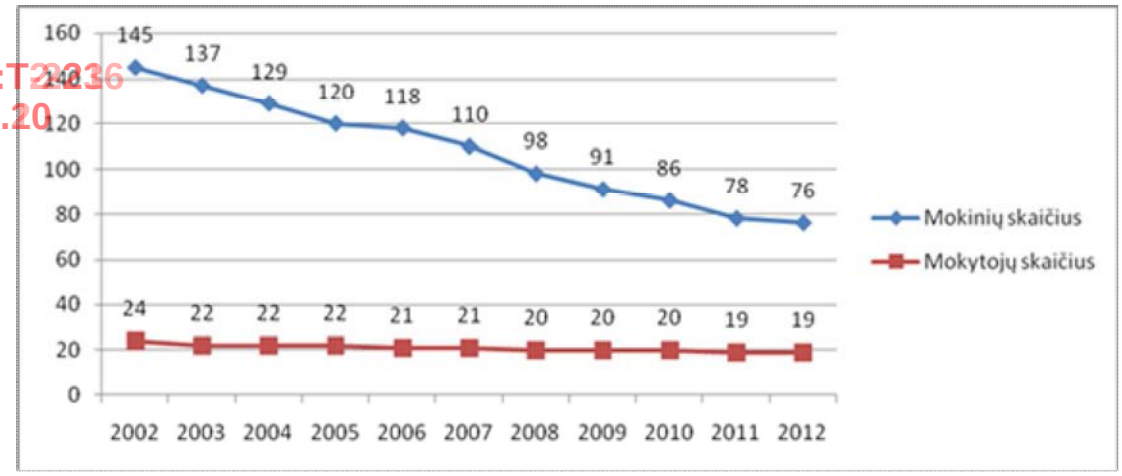

2.5 pav. Geležių pagrindinės mokyklos mokinių ir mokytojų skaičiaus dinamika 2002 – 2012 m.
Šaltinis: Geležių pagrindinės mokyklos duomenys.

Analizuojant Panevėžio rajono mokyklų mokinių skaičiaus dinamiką matyti tokios pat tendencijos: mokinių ir mokytojų skaičius rajono mokyklose mažėja. 2012 m. palyginti su 2007 m. mokinių skaičius sumažėjo daugiau kaip 27 proc., atitinkamai per tą patį laikotarpį 16,3 proc. sumažėjo dirbančių mokytojų skaičius. Mokinių skaičiaus mažėjimą Panevėžio rajono ugdymo įstaigose, o taip pat Geležių pagrindinėje mokykloje lemia gyventojų natūralaus gyventojų prieaugio mažėjimas, gyventojų migracija bei socialinės psichologinės priežastys. Statistikos departamento duomenimis per 2007-2012 m. laikotarpį Panevėžio rajone gimusių kūdikių skaičius vidutiniškai sumažėjo 9,1 proc., mažėjant gimstamumui mokyklose kasmet į pirmąją klasę ateina vis mažiau mokinių. Kita priežastis įtakojanti mokinių skaičiaus mažėjimą – gyventojų emigracija į užsienio šalis. Statistikos departamento duomenimis 2011-2012 mokslo metais Panevėžio rajono bendrojo ugdymo mokyklų nelankė 163 mokyklinio amžiaus vaikai, 140 vaikų mokyklos nelankymo priežastis - emigraciją.

Daugelio rajono savivaldybės pagrindinių mokyklų, o taip pat ir Geležių pagrindinės mokyklos klasės nepilnai užpildytos, dalis klasių yra jungtinės.

2012 metais Geležių mokykloje buvo 7 klasių komplektai, viename klasės komplekte mokėsi vidutiniškai 10,8 mokiniai. Rajone mokinių vidurkis klasės komplekte 14,5 mokinio. Mažas mokinių skaičius klasėje iššaukia būtinybę skirti papildomų lėšų iš savivaldybės biudžeto. Moksleivio krepšelio skiriamų pinigų nepakanka mokyklų išlaikymui. Panevėžio rajono savivaldybės duomenimis 2012 m. lėšos tenkančios vieno mokinio išlaikymui Geležių pagrindinėje mokykloje siekė 15,6 tūkst. litų, palyginus su kitomis rajono bendrojo ugdymo pagrindinėmis mokyklomis vieno mokinio ugdymo išlaidos šioje mokykloje buvo didesnės. Pavyzdžiui, 2012 metais Miežiškių pagrindinėje mokykloje vieno vaiko išlaikymui teko 14,5 tūkst. litų, Upytės Antano Belazaro pagrindinėje mokykloje - 13,5 tūkst. litų, Katinų pagrindinėje mokykloje –14,05 tūkst. litų.

Reg. nr. TŽ2236
2013.12.20

Skaičiuojant pagal projektinį pajėgumą Geležių mokykla galėtų talpinti 160 vaikų, mokyklos užpildomumas sudarė apie 50 proc. Panevėžio rajono savivaldybės duomenimis mokyklų užpildomumo rodiklis nedidelis ir kitose rajono pagrindinėse mokyklose: pavyzdžiui 2011 m. Miežiškių pagrindinės mokyklos užpildomumas – 44,7 proc., Karsakiškio Strazdelio pagrindinės mokyklos - 45 proc.

Mokymo proceso kokybei nemažą reikšmę turi aprūpinimas šiuolaikinėmis technologijomis, leidžaintis padidinti moksleivių kompiuterinį raštingumą. Geležių pagrindinėje mokykloje veikia kompiuterinė klasė, kurioje yra 10 kompiuterių. Iš viso mokykla turi 25 kompiuterius su internetiniu ryšiu. Mokyklos kompiuterizavimo lygis pilnai tenkina mokinių poreikius.

Tinkama mokyklos pastatų ir patalpų būklė yra svarbus ugdymo sąlygų ir kokybės veiksnys. Mokyklų renovacija ir remontas finansuojama tiek iš valstybės, tiek iš savivaldybės lėšų. Panevėžio rajono savivaldybės duomenimis per 2006-2011 metų laikotarpį Geležių pagrindinės mokyklos remontui buvo skirta 570 tūkst. litų suma.

Geležių pagrindinės mokyklos būklė yra patenkinama, pastato pilna renovacija nebuvo atlikta, tačiau buvo atlikti pagrindiniai remonto darbai: pakeisti langai ir stogo danga, modernizuota apšvietimo sistema, pilnai renovuota sporto salė, suremontuota katilinė, pakeisti santechnikos mazgai.

Rajono savivaldybė daug dėmesio skiria mokyklų aprūpinimui transportu. Panevėžio rajono savivaldybėje kaimo gyvenamosios vietovės ir gyvenvietės išsibarstę po visą savivaldybės teritoriją ir gerokai nutolę nuo mokyklų, todėl savivaldybėje vežamų mokinių dalis didesnė už šalies vežamų vaikų vidurkį apie 2 kartus. 2012 metais rajone buvo vežami 1711 mokiniai, tai sudarė apie 47,5 proc. visų mokinių, vieno mokinio vežimas kainuoja apie 845 litus per mokslo metus. Geležių pagrindinėje mokykloje didelė dalis mokinių sudaro mokiniai iš aplinkinių kaimų, jie į mokyklą vežami geltonuoju mokyklos autobusu arba visuomeniniu transportu.

Neformalus ugdymas.

Neformalusis ugdymas nėra priavlomas, tačiau vaikų bendrojo lavinimo procese vaidina svarbų vaidmenį. Vaikų užimtumo didinimas ne pamokų metu užkerta kelią nusikalstamumo ir kitų neigiamų socialinių reiškinių plitimui.

Geležių pagrindinėje mokykloje 2012 metais buvo vykdomos įvairios neformaliojo ugdymo programos, kuriose dalyvauja apie 60 mokyklos mokinių (žr. 2.1 lentelę).

2.1. lentelė. 2012 m. Geležių pagrindinėje mokykloje veikiantys būreliai

Klasės	**Būrelių pavadinimas**
1-4	Darbštuolio nykštuko palėpė
1-4	Pradinių klasių mokinių šokių būrelis „Pūkelis“
5-10	Vokalinis ansamblis
5-10	Aktyvaus judėjimo pratybos
5-10	Rankdarbių ir etnokultūros būrelis

5-10	Dailės būrelis „Menų sintezė“
5-10	Informacinių technologijų
5-10	Jaunųjų ekologų būrelis.
5-10	Medžio darbų būrelis
5-10	Darbas su mokinių aktyvu

Reg. nr.:T-2235
2013.12.20

Šaltinis: Geležių pagrindinės mokyklos duomenys

Kiekvienais metais mokyklos mokiniai dalyvauja rajoniniuose ir šalies konkursuose, olimpiadose bei kituose renginiuose, rengia ir skaito pranešimus mokinių konferencijose, dalyvauja sporto varžybose ir organizuojamose gamtosauginėse akcijose. Mokykloje susiklosčiusios kultūrinės tradicijos: pažymimos svarbiausios valstybinės ir nevalstybinės šventės, organizuojami rankdarbių ir dailės darbelių parodos, švenčių metu vyksta koncertai.

2.5. Kultūra

2.5.1. Bendruomenės namai

Svarbi gyventojų gyvenimo kokybės gerinimo sąlyga yra piliečių galimybė dalyvauti visuomeniniuose kultūriniuose bendruomenės gyvenimo procesuose.

Panevėžio rajono savivaldybė turi pakankamai gerai išvystytą kultūtos įstaigų tinklą. Panevėžio rajono savivaldybės duomenimis 2012 metais rajone buvo 12 kultūros centrų ir jų padalinių, šių įstaigų išlaikymui savivaldybė skyrė 2,93 mln. litų. Kultūros ir meno puoselėjimo srityje dirbo 145 darbuotojai. Rajone veikia 176 meno mėgėjų kolektyvai, iš jų 87 vaikų ir jaunimo. Meno kolektyvuose dalyvauja 2049 dalyviai, daugiau kaip pusė iš jų vaikai ir jaunimas. 2012 m. buvo surengti 1652 renginiai.

Geležių miestelio gyventojų savimonei vis didesnę įtaką turi aktyvi bendruomenės namų veikla, kuri padeda realizuoti viešuosius poreikius – kultūros, laisvalaikio, sporto ir pan. Geležių bendruomenės namų pagrindinis tikslas – skatinti miestelio gyventojų kultūrinį aktyvumą. Miestelio bendruomenės namuose organizuojami įvairūs šventiniai renginiai, etniniai renginiai, vyksta valstybinių švenčių paminėjimai, teminės vakaronės, koncertai, edukaciniai renginiai. Jaunimui organizuojami šokiai, diskotekos, karaokės, didžėjų vakarai. Renginiai sutraukia ne tik vietinius gyventojus, bet ir aplinkinių miestelių bei kaimų gyventojus.

Bendruomenės namuose susibūrę 3 meno mėgėjų kolektyvai. 2012 metais Geležių bendruomenės namuose veikiantys meno mėgėjų kolektyvai pateikti 2.2. lenetelėje.

2.2 lentelė. 2012 m. Geležių bendruomenės namuose veikiantys meno mėgėjų kolektyvai

Meno mėgėjų kolektyvai	Dalyvių skaičius
Vokalinis moterų kolektyvas „VARSA“	4
Vokalinė jaunimo grupė „IRON“	6

Vaikų muzikinė grupė	4

Šaltinis: Geležių bendruomenės namų duomenys.

Reg. nr:T22316
2013.12.20

Meno mėgėjų kolektyvai aktyvai koncertuoja Geležių miestelio, Karsakiškio seniūnijos ir kitų miestelių organizuojamuose renginiuose.

Bendruomenės namų darbą teigiamai charakterizuoja vykdoma švietėjiška veikla, tęstiniai projektai, vietinių tradicijų puoselėjimas ir propagavimas bei organizuojami pramoginiai renginiai miestelio jaunimui (2.6 pav.).

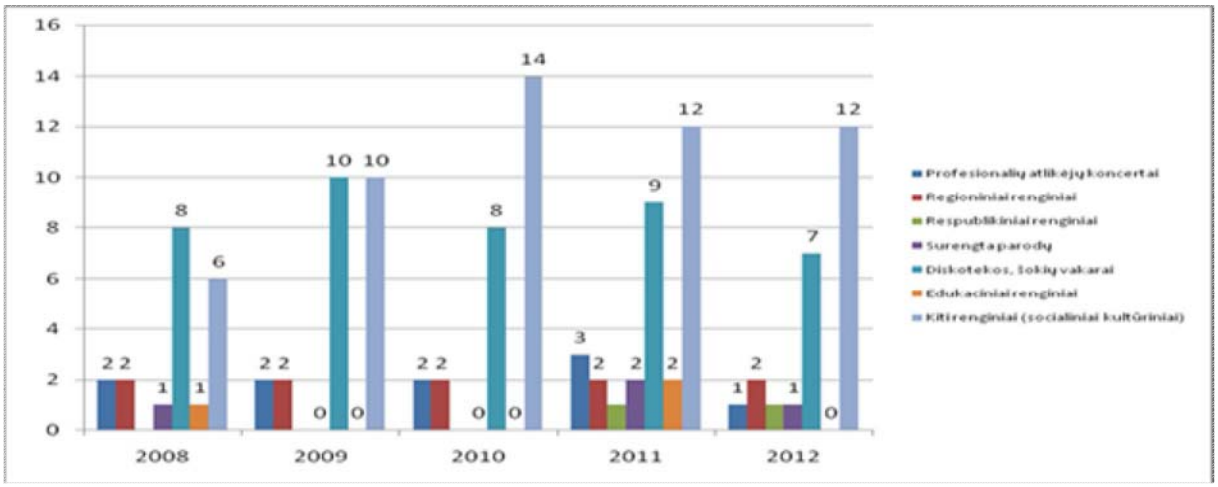

2.6 pav. 2007-2012 metais bendruomenės namų suorganizuoti renginiai
Šaltinis: Geležių bendruomenės namų duomenys.

Geležių bendruomenės namų organizuojami renginiai skatina miestelio bendruomenės aktyvumą, renginiuse kasmet dalyvauja vis daugiau miestelio gyventojų. Prie organizuojamų renginių, tokių kaip "Šeimos šventė", "Jokūbinės", "Darom" ir kt. noriai prisideda Geležių pagrindinės mokyklos moksleiviai ir mokytojai.

Geležių bendruomenės namų salė ir repeticijų kambariai yra pakankamai tvarkingi, estetiški. Pats bendruomenės namų pastatas yra neremontuotas, nešildomas. Šaltuoju metų laiku sąlygos repeticijoms ir renginiams yra blogos. Renginių ir vakaronių metu kurianamas židinys, įjungiami elektriniai šildytuvai, tačiau dėl tvyrančios drėgmės ir vėsos renginių dalyviai patiria diskomfortą. Siekiant užtikrinti bendruomenės gyventojų kokybišką laisvalaikio praleidimą būtina suremontuoti pastatą bei įrengti apšildymą.

2.5.2. Biblioteka

Didelę reikšmę miestelio bendruomenės kultūriniam gyvenimui turi bibliotekos. Panevežio rajono teritorijoje bibliotekų tinklas išplėtotas tankiau nei apskrityje. Rajone funkcionuojančią centralizuotą bibliotekų sistemą sudaro Panevežio rajono savivaldybės viešoji biblioteka su 35 filialais. Iš visų 35 filialų Ramygalos biblioteka turi miesto bibliotekos kategoriją ir 34 bibliotekos

Reg. nr. T2238
2013.12.20

priskiriamos kaimo bibliotekų kategorijai. Bibliotekų sistemoje dirba 67 darbuotojai. 2011 m. duomenimis Panevežio rajono centralizuotos bibliotekos sistemoje iš viso buvo sukaupta 274 450 fiz. vienetų dokumentų, iš jų: savivaldybės viešojoje bibliotekoje sukaupta 66 802 fiz. vnt., miesto bibliotekoje – 19 126 fiz. vnt., kaimo bibliotekose - 188 522 fiz. vnt. dokumentų.

Geležių biblioteka yra viena iš Panevežio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos filialų. Bibliotekoje yra vienas darbuotojas dirbantis 0,5 etato. Bibliotekos fonde 2012 m. buvo sukomplektuota 4270 vnt. spaudinių. 2012 m. palyginus su 2007 m. sukomplektuotų spaudinių skaičius sumažėjo daugiau kaip 17 proc. (nuo 5151 egz. iki 4270 egz.). Pagrindinės bibliotekos fondų mažėjimo priežastys – spaudiniai sensta, susidėvi, praranda aktualumą, todėl yra nurašomi, o naujų spaudinių įsigijamą riboja lėšų trūkumas.

Mažėjantis gyventojų skaičius rajone sąlygoja skaitytojų skaičiaus mažėjimą visose Panevėžio rajono savivaldybės bibliotekose. Rajono bibliotekose skaitytojų skaičius per 2009-2011 m. sumažėjo nuo 8038 iki 7644 vartotojų, vidutiniškai sumažėjimas siekė 5,1 proc. Rajono kaimiškose bibliotekose šis skaičius mažėjo dar sparčiau - vidutiniškai 6,5 proc.

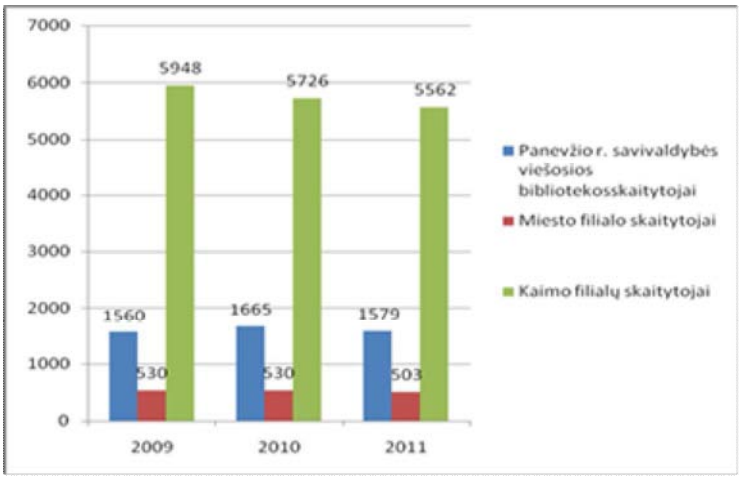

2.7 pav. Panevėžio rajono savivaldybės bibliotekų skaitytojų skaičius 2009-2011 m.
Šaltinis: Panevėžio rajono savivaldybės centralizuotos bibliotekų sistemos 2011 m. veiklos ataskaita.

Geležių bibliotekos veiklos analizė parodė, kad Geležių bibliotekoje skaitytojų skaičius kinta ir turi tendenciją didėti (2.8 pav.).

Reg. nr:T2216
2013.12.20

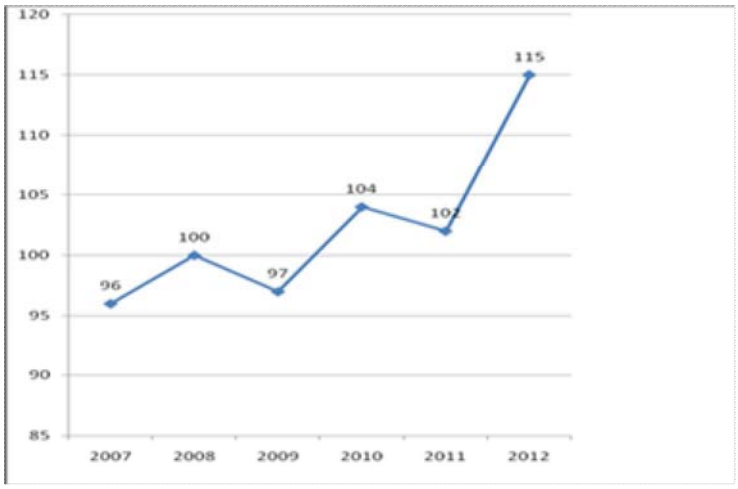

2.8 pav. Geležių bibliotekos skaitytojų skaičiaus dinamika 2007 – 2012 m.
Šaltinis: Geležių bibliotekos duomenys.

2012 m. biblioteka turėjo 115 skaitytojų, palyginus su 2007 m., kuomet biblioteka turėjo 96 skaitytojus, skaitytojų skaičius išaugo daugiau kaip 19 proc. Didžiausias vartotojų skaičiaus augimas fiksuojamas 2012 m., tokį skaitytojų skaičiaus augimą iš dalies apsprendė tai, kad 2011 m. Geležių kaimo biblioteka buvo aprūpinta 2 kompiuteriais su interneto prieiga.

2011 m. Panevėžio rajono kaimo bibliotekų vidutinis skaitytojų skaičius sudarė 163 žmonių, taigi Geležių bibliotekos skaitytojų skaičius buvo gerokai žemesnis už rajono kaimo bibliotekų vidurkį.

Miestelio bendruomenės savišvietą, jų domėjimąsis literatūra bei naujausiais įvykiais charakterizuoja spaudinių išduoties apimtys. Spaudinių išduotis per laikotarpį nuo 2007 m. iki 2012 m. Geležių bibliotekoje sumažėjo daugiau kaip 2 kartus (nuo 7232 vnt. iki 3481 vnt.). Miestelyje taip pat ženkliai mažėjo išduotų leidinių skaičius vienam skaitytojui (2.9 pav.).

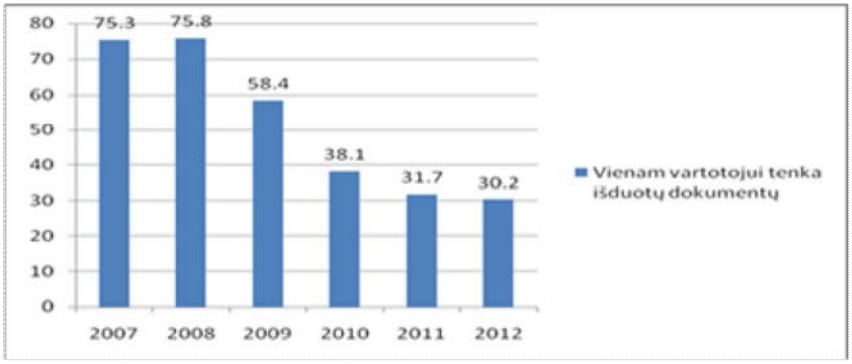

2.9 pav. 2012 m. Geležių bibliotekoje išduotų leidinių skaičius vienam skaitytojui
Šaltinis: Geležių bibliotekos duomenys.

Reg. Nr. T-2236
2013.12.20

Iš pateiktų duomenų matyti, kad per laikotarpį nuo 2007 m. iki 2012 m. vienam skaitytojui išduotų leidinių skaičius sumažėjo daugiau kaip 2,5 karto. Gyventojų skaitomumo mažėjimą daugiausiai įtakoja šiuolaikinės technologijos, vis daugiau gyventojų naudojasi interneto svetainių informacija.

2011 m. buvo baigtas Panevėžio rajono visų viešųjų bibliotekų kompiuterizavimas. Panevežio rajono bibliotekoms dalyvaujant projekte „Bibliotekos pažangai“, 2011 m. Geležių kaimo biblioteka buvo aprūpinta 2 kompiuteriais, buvo įrengtos viešos interneto prieigos, tokiu būdu gyventojams sudarytos sąlygos nemokamai naudotis kompiuteriais ir internetu. 2011 m. Panevėžio rajono kaimo bibliotekose buvo iš viso įrengti 167 kompiuteriai, vienai kaimo bibliotekai teko vidutiniškai po 4,9 kompiuterių. Taigi, Geležių bibliotekos kompjuterizvimo lygis yra žemesnis už rajono kaimo bibliotekų vidurkį.

Siekiant pritraukti lankytojus ir populiarinti skaitomumą Geležių bibliotekoje organizuojami renginiai ir literatūrinės parodos, vykdomi gyventojų kompiuterinio ir informacinio raštingumo mokymai. Bibliotekoje veikia duomenų bazė (PIT-as), kuriame kaupiama informacija apie tolimesnes moksleivių mokymosi galimybes.

2.5.3. Sportas

Karsakiškio seniūnija ir Geležių miestelis turi stiprias sporto tradicijas, gyventojų sportinis gyvenimas yra pakankamai aktyvus. Geležių bendruomenės namai propaguoja sveiką gyvenseną ir prisideda organizuojant sportines varžybas. Geležių miestelio gyventojai dalyvauja kiekvienais metais seniūnijos gyventojams organizuojamose “Sportas visiems” žaidynėse, seniūnijos mastu organizuojamose atskirų sporto šakų primenybės taurės varžybose, Lietuvos kaimo seniūnijų sporto varžybose.

Didėja jaunimo susidomėjimas ir aktyvumas dalyvaujant organizuojamuose sporto renginiuose, domėjimasis sveiku gyvenimo būdu. Geležių pagrindinė mokykla aktyviai prisideda prie sportinių renginių organizavimo, mokyklos moksleiviai pasiekė aukštų rezultatų, dalyvaudami Panevėžio rajono gyventojams organizuojamose olimpinio festivalio varžybose bei kitose Karsakiškio seniūnijos mokyklose organizuojamose estafečių, krepšinio varžybose.

2.6. Būstas

Apžvelgiant Geležių miestelio gyvenamąją aplinką, vertinamas gyvenamasis fondas, apskaitomas pagal nuosavybės formas ir jo buvimo vietą. Prie gyvenamojo fondo nepriskiriami vasarnamiai, medžiotojų nameliai, poilsiavietės, poilsio namai, sodo nameliai ir kiti pastatai, skirti laikinam gyvenimui.

Reg. nr. T-2234
2013.12.20

Lietuvos statistikos departamento duomenų bazėse pateikiama bendra informacija apie Panevėžio rajono savivaldybės miestų, miestelių ir kaimų gyvenamąjį fondą. Detalių rodiklių, atitinkančių gyvenamojo fondo apskaitą išskirtinai Geležių miestelyje, nėra. Nesant duomenų apie miestelio gyvenamąjį fondą, esama miestelio būklė analizuojama vadovaujantis Statistikos departamento duomenimis apie Panevėžio rajono savivaldybės gyvenamąjį fondą ir remiamasi Panevėžio rajono miestų/miestelių kategorijos gyvenamojo fondo duomenimis.

Gyvenamasis fondas Panevėžio rajone miestų teritorijose 2011 metais siekė 46,6 tūkst. kv.m., kaimų – 1145,4 tūkst. kv.m. Panevėžio rajono teritorijoje (požymis – miestai) gyvenamojo fondo rodikliai tūkst. kv.m. 2007 - 2011 m. pateikti lentelėje.

2.3 lentelė. Gyvenamasis fondas ir naudingas plotas, tenkantis vienam gyventojui, kv.m. Panevėžio rajono miestuose 2007-2011 m.

Rodikliai	2007	2008	2009	2010	2011
Gyv. fondas tūkst. kv.m. (požymis – miestas)	49,3	47,0	46,6	46,5	46,6
Naudingas plotas tenkantis vienam gyventojui kv.m.	29,3	28,0	28,3	28,7	29,4

Šaltinis: Statistikos departamentas

Analizuojant statistinius duomenis matyti, kad kad gyvenamojo fondo rodiklis per 2007-2011 metų laikotarpį mažėjo. Nežymiai kito naudingas plotas, tenkantis vienam Panevėžio rajono savivaldybės miestų gyventojui. Didžiausias naudingas plotas tenkantis vienam gyventojui buvo pasiektas 2011 m., palyginus su 2010 m. padidėjo 0,7 kv. m. Kadangi naujų būstų statybos mastai rajone nedideli, todėl galima teigti, kad didžiausią įtaką šio rodiklio svyravimams daro gyventojų skaičiaus kaita.

Šiuo metu Geležių miestelyje yra 113 individualių namų, 6 individualaus namo dalys, 23 butai. Būste gyvena vidutiniškai 2,9 asmenys.

2.4 lentelė. Geležių miestelio būstai pagal jų tipus ir nuosavybės formą 2012 m.

Būstų tipai	Pagal nuosavybės formą			
	Privati fizinių asmenų nuosavybė	Privati juridinių asmenų nuosavybė	Valstybės, savivaldybės	Kita
Individualus namas	113	-	2	-
Individualaus namo dalis	6	-	2	-
Butas	23	-	2	-

Šaltinis: Karsakiškio seniūnijos duomenys

Geležių miestelyje gyvena 414 gyventojų. Remiantis statistikos departamento duomenimis, naudingas plotas tenkantis vienam miesto gyventojui Panevėžio rajono miestuose sudarė 29,4 kv.m.

Reg. nr. T2026
2013.12.20

Priėmus šį rodiklį kaip faktinį ir atitinkantį analizuojamą teritoriją, galima daryti prielaidą, jog preliminarus gyvenamasis fondas Geležių miestelyje sudaro apie 12,2 tūkst. kv.m.

Per pastaruosius dešimt metų Geležių miestelyje nebuvo pastatyta naujų namų.

Panevėžio rajono savivaldybėje per lėta socialinio būsto plėtra, didėja socialinio būsto paklausa, o pasiūla nedidėja. Socialinio būsto paklausos didėjimas susijęs su socialinėmis ekonominėmis problemomis: mažomis pajamomis, bedarbyste, gyventojų senėjimo procesu. 2012 m. į sąrašus socialiniam būstui nuomoti buvo įtraukti 263 asmenys (šeimos), tuo tarpu 2007 m. sąraše buvo įtraukti 174 asmenys (šeimos). Asmenų, pageidaujančių nuomoti socialinį būstą, skaičius išaugo daugiau kaip 51 proc.

Karsakiškio seniūnijos duomenimis Geležių miestelyje į eilę socialiniam būstui nuomoti įrašyti 4 asmenys (šeimos): 2 jaunos šeimos ir 2 asmenys, vienas iš jų yra neįgalus.

Gyvenamojo būsto kokybę apsprendžia gerbūvio ir komunalinių patogumų lygis. Didžioji dalis Geležių miestelio gyventojų gyvena tradiciniuose būstuose. Geležiuose dominuoja sodybinio tipo užstatymas, pagal šį požymį miestelis yra labiau artimas kaimiškos aplinkos modeliui. Pagal nuosavybės formą miestelyje vyrauja privatūs būstai. Didžioji dalis pastatų statyti iš plytų arba medienos, namai eksploatuojami 30 ir daugiau metų. Nemažai būstų dengti asbestinio šiferio danga. Gyvenamuosius būstus gyventojai stengiasi savo jėgomis remontuoti ir atnaujinti.

Geležių miestelyje komunalinių paslaugų tiekimas yra nepilnai patenkinamas. Nėra valymo įrengimų, nėra centralizuotos nuotekų tvarkymo infrastruktūros, nėra centralizuotos šilumos tiekimo sistemos, 80 proc. miestelio gyventojų vartoja šachtinių šulinių ar individualių artezinių gręžinių vandenį. Miesteliui gamtinės dujos nėra tiekiamos, gyventojams tiekiamos suskystintos dujos užpildytos balionuose.

Gyvenamosios aplinkos viešoji infrastruktūra išvystyta netolygiai. Neasfaltuotos kai kurios miestelio gatvės, trūksta šaligatvių, trūksta gatvių apšvietimo, suoliukų. Miestelyje nesutvarkyta poilsio zona prie vandens telkinio, parko teritorija, šios zonos nepritaikytos vietinių ir atvykstančiųjų poilsiui, trūksta sporto ir žaidimų aikštelių.

2.7. Darbo rinka

Geležių miestelio spartesniam ekonomikos vystymui didelę reikšmę turi esami darbo jėgos ištekliai, jų panaudojimas ir situacija darbo rinkoje. Ekonominę miestelio aplinką charakterizuoja duomenys apie gyventojų užimtumą ir veiklos pobūdį (2.10 pav.).

Reg. nr:T22316
2013.12.20

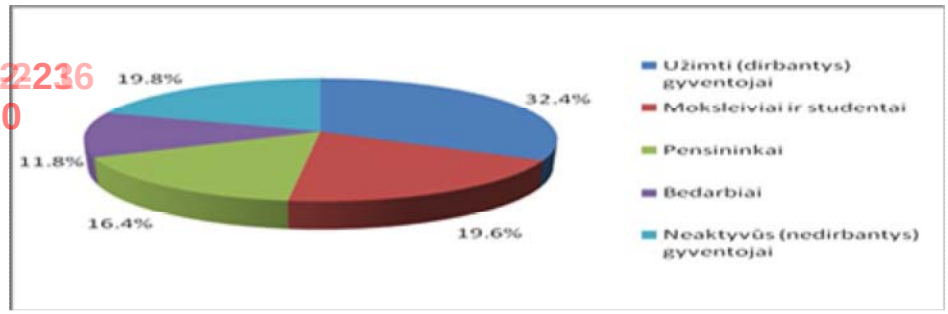

2.10 pav. Geležių miestelio gyventojų užimtumas pagal veiklos pobūdį 2012 m.
Šaltinis: Karsakiškio seniūnijos duomenys.

Analizė parodė, kad 134 miestelio gyventojai (32,4 proc. visų gyventojų) priklauso užimtųjų gyventojų kategorijai, yra ekonomiškai aktyvūs, šiai kategorijai priskiriami: samdomi darbuotojai; darbdaviai savininkai, turintys samdomų darbuotojų; savarankiškai dirbantys, neturintys samdomų darbuotojų; šeimos nariai dirbantys šeimos ūkyje/įmonėje ir pan. Miestelyje gyvena 68 pensininkai (16,4 proc. visų gyventojų), 81 moksleivis ir studentas (19,6 proc.), 49 bedarbiai registruoti darbo biržoje (11,8 proc. visų gyventojų) ir 82 ekonomiškai neaktyvūs gyventojai (19,8 proc. visų gyventojų). Pastariesiems priklauso: nedirbantys ir darbo neiškantys gyventojai; namų šeimininkai; asmenys su negalia ir asmenys, turintys specialiųjų poreikių; asmenys esantys įkalinimo įstaigose ir pan. Galima teigti, kad užimtųjų gyventojų, kuriančių pridėtinė vertę, dalis miestelyje yra nedidelė ir tai neigiamai atsiliepia miestelio vystymusi ir verslumui.

Panevėžio rajone pastaraisiais metais stebima teigiama tendencija – mažėja bedarbių skaičius. Per 2010 – 2012 m. bedarbių skaičius sumažėjo nuo 4,7 tūkst. iki 3,3 tūkst. (30 proc.), nedarbo rodiklis (bedarbių ir darbingo amžiaus žmonių santykis) sumažėjo nuo 17,6 proc. iki 14,3 proc. Atitinkamai Lietuvoje per minėtą laikotarpį bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis sumažėjo nuo 14,5 iki 11,7 proc.

Geležiuose nedarbo rodiklis yra aukštesnis už Panevėžio rajono ir už vidutinį šalies nedarbo rodiklį (16,6 proc.). Galima daryti prielaidą, kad miestelyje verslo infrastruktūros plėtrai neskiriamas pakankamas dėmesys, gyventojai neaktyvūs kuriant naujas darbo vietas.

Bedarbystės problema gana opi jaunimo tarpe, tendencijoms nesikeičiant, miestelis gali prarasti ženklią darbo jėgos potencialo dalį. Darbo negaunantys jauni žmonės emigruoja, likusieji tampa socialiai remtinais.

Geležiai yra kaimiškos aplinkos miestelis, pagrindinė gyventojų veikla susijusi su žemės ūkiu. Per pastaruosius dešimt metų gyventojų, dirbančių žemės ūkio sektoriuje, skaičius sumažėjo daugiau kaip 2 kartus. Geležių miestelyje, kaip ir visos šalies mastu gyventojų užimtumo rodikliai žemės ūkyje labai svyruoja dėl žemės ūkio specifikos - ūkininkų sukurtos darbo vietos yra sezoninės.

Reg. nr. T2230
2013.12.30

Rajono mastu bedarbystės problemas buvo bandoma spręsti pasitelkiant įvairias programas ir priemones: mokymą, subsidijuojant įdarbinimą, remiant daro įgūdžių įsigijimą. Karsakiškio seniūnija aktyviai konsultuoja miestelio ir kaimo gyventojus struktūrinių fondų panaudojimo, projektų rušimo klausimais, remia projektus, susijusius gyventojų įtraukimu į aktyvią darbinę veiklą, nežiūrint to nedarbo problemos tebelieka aktualios.

Taigi, gyventojų užimtumo srityje stebimos panašios tendencijos tiek Geležiuose, tiek Panevėžio rajone, o taip pat visos šalies mastu: lėta ekonominės veiklos plėtra, lėtas naujų darbo vietų kūrimas, mažas gyventojų užimtumas ypač kaimiškose vietovėse, sezoninės darbo vietos. Šios aplinkybės sąlygoja gyventojų gyvenimo kokybės atotrūkį tarp miesto ir kaimo, skatina gyventojų išvykimą į didesnius miestus arba migraciją į užsienio šalis.

2.8. Verslo Aplinka

Regionų ekonominį gyvybingumą gerai iliustruoja verslo aplinka. Statistikos departamento duomenimis 2013 m. pradžioje Panevėžio rajono savivaldybėje buvo įregistruota 1582 ūkio subjektai, iš jų veikiančios 818 (51,7 proc.). Dominavo mažos ir vidutinės įmonės, šios įmonės sudarė apie 72 proc. visų įmonių. Daugiausia buvo užregistruota didmeninės ir mažmeninės prekybos, aptarnavimo, apdirbamosios gamybos ūkio subjektai.

Analizuojant verslo aplinką matyti, kad tiek Karsakiškio seniūnijoje, tiek Geležiuose verslas yra mažai išplėtotas. Miestelyje, išskyrus parduotuvę, smulkių ir vidutinių įmonių, kurios galėtų prikelti miestelio ekonomiką, nėra. Didžiąją dalį miestelio įmonių sudaro rajoniniai įstaigų skyriai. Geležių miestelyje įregistruotos įmonės bei įstaigos teikia švietimo, sveikatos priežiūros, kultūros, prekybos ir aptarnavimo paslaugas.

Miestelyje veikianti parduotuvė prekiauja maisto produktais ir pirmojo būtinumo pramoninėmis prekėmis. Geležiuose yra pagrindinė mokykla, medicinos punktas, biblioteka, Geležių bendruomenės namai, Šv. Juozapo bažnyčia. Miestelyje nėra viešojo maitinimo įstaigos, finansines paslaugas teikiančios įmonės, taip pat nėra degalinės. Geležių miestelyje neplėtojami tradiciniai vietos amatai, neišnaudojami turimi gamtos resursai plėtoti turizmą ir su tuo susijusias apgyvendinimo bei maitinimo paslaugas.

Geležių miestelis įsikūręs kaimiškoje aplinkoje, todėl jo ekonominę ir verslo aplinką formuoja žemės ūkio produkcijos gamybos ir perdirbimo paslaugos. Netoli miestelio praeinantis krašto kelias garantuoja gerą susisiekimą su Panevėžiu, Rokiškiu ir kitais Lietuvos miestais. Derlingos Panevėžio rajono teritorijos žemės, stiprūs Karsakiškio seniūnijos ir kitų aplinkinių seniūnijų ūkininkų ūkiai sukuria palankias sąlygas investicijoms į žemės ūkio produkcijos perdirbimo įmonių kūrimą (mėsos perdirbimo, duonos ir pyrago gaminių, gyvulių ir paukščių skerdimo paslaugų ir pan.). Turimi

gamtos resursai sudaro palankias galimybes kaimo sodybų kūrimui bei turizmo plėtojimui. Dideli medžioklės plotai itin patrauklūs alternatyvių veiklų plėtrai.

Reg. nr. T-1823
2013.12.20

2.9. Žemės ūkis

Panevėžio rajono savivaldybė yra kaimiška, daugiau kaip 95,9 proc. gyventojų gyvena kaimo teritorijoje, vyrauja derlingos žemės, todėl rajone palankios sąlygos užsiimti žemės ūkiu. Tokios aplinkybės lėmė stiprių ūkininkų ūkių kūrimąsi. Panevėžio rajono savivaldybės duomenimis 2012 m. Panevėžio rajone buvo įregistruota 1998 ūkininkų ūkių. Rajone vyrauja nedideli iki 10 ha ūkiai, tokio tipo ūkiai sudarė 64 proc. visų įregistruotų ūkių. Didelių nuo 50 ha iki 500 ha ūkių minėtais metais buvo įregistruota 80, tai sudarė apie 4 proc. visų įregistruotų ūkių. Didžiąją dalį rajono ūkininkų valdomos žemės (apie 82 proc.) sudaro nuosava žemė. Daugiausia ūkių vystoma augalininkystės produkcijos gamyba. 2012 m. rajone veikė 1298 ūkiai, kurie specializavosi augalininkystės srityje, jų dalis bendrame ūkių skaičiuje sudarė 65 proc.

Geležių miestelio gyventojų ūkinė veikla daugiausia susijusi su žemdirbystės, gyvulininkystės ir daržininkystės ūkiais. Dabartiniu metu Geležių miestelyje vienokia ar kitokia žemės ūkio veikla užsiima 40 miestelio gyventojų, tai sudaro 30 proc. užimtų miestelio gyventojų. Dirbančiųjų skaičius žemės ūkio sektoriuje kasmet mažėja (2.11 pav.).

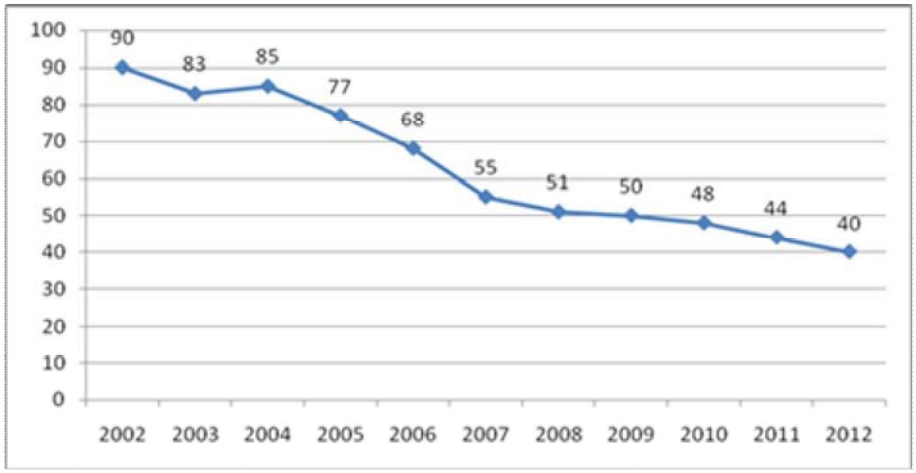

2.11 pav. Geležių miestelio gyventojų užimtumas žemės ūkio sektoriuje 2002-2012 m.
Šaltinis: Karsakiškio seniūnijos duomenys

2012 m. žemės ūkio sektoriuje vykdė veiklą tokie ūkininkų ūkiai: 14 ūkininkų ūkių, auginančių grūdines kultūras; 6 pieninkystės ūkiai (iš jų 2 stambūs, kiti iki 10 karvių); 2 ūkiai, užsiimantys lauko ir šiltnamine daržininkyste; 18 mišrių ūkių (1 karvė ir grūdinių ar kitų kultūrų auginimas). Pažymėtina, kad daugiausia vyrauja smulkūs ir vidutiniai ūkiai, vidutinis žemės ūkio valdos dydis apie

21 ha. Pagrindinės veiklos sritys žemdirbystė: auginamos grūdinės kultūros (kviečiai, miežiai, kvietrugiai), rapsai, žirniai, bulvės, daržovės.

Reg. Nr. TS1230
2013.12.20

Geležiuose nėra ekologinių ūkių. Ekologinių ūkių kūrimas tai reali galimybė Geležiuose suaktyvinti ūkinę veiklą ir sukurti naujas darbo vietas. Geležių miestelio ūkininkai turi galimybę perimti ekologinių ūkių steigimo patirtį iš Karsakiškio seniūnijos ūkininkų, 2012 m. seniūnijoje veikė 11 ekologinių ūkių.

3. GAMTINĖ APLINKA

Reg. nr:T22216
2013.12.20

3.1. Kraštovaizdžio struktūra ir stabilumas

Geležių miestelis apsuptas lygumų. Dominuoja dirbamos žemės plotai. Geležių reljefas priklauso Mūšos-Nemunėlio žemumai. Tai moreninė Vidurio Lietuvos žemumos dalis. Mūšos-Nemunėlio žemuma nutįsusi iš vakarų į rytus. Žemumos paviršius ties Pasvaliu iškyla apie 40 m, o į pakraščius kyla iki 100 m virš jūros lygio. Lygų teritorijos paviršių rytinėje dalyje paįvairina neaukšti, 1–2 m ištįsę gūbriai. Žemumą riboja Linkuvos kalvagūbris, Nemunėlio ir Šventosios, Lėvens ir Nevėžio, Mūšos ir Ventos takoskyros.

Miestelio apylinkių peizažas gana monotoniškas: gatvių tinklo suraižytą plokščią lygumą pagyvinta želdiniai ir vandens telkinys (žiūr. 3.1 pav.). Miestelio pietinę, rytinę ir šiaurės rytinę dalis apjuosia Muselės upelė.

3.1 pav. Geležių miestelio kraštovaizdis

Miestelio centrinė dalis – sankryža. Geležių miestelio pagrindinė dominantė – truputį vakariau stovinti neogotikos bruožų, kryžminio plano Šv. Juozapo bažnyčia.

Miestelį pagyvina daugiamečių medžių, krūmų gausa, išpuoselėti gyvenamųjų teritorijų ir inžinerinės infrastruktūros želdiniai. Kaip ir dauguma Lietuvos miestelių taip ir Geležiai turi kraštovaizdžio „juodųjų dėmių“: vaizdą gadina apleisti gretimybėje esantys pastatai. Ilgą daugiabučių namų amžių bei šių pastatų būklę iš dalies atperka tvarkinga aplinka, gyventojų išpuoselėta augmenija šalia jų.

3.2. Želdiniai

Reg. nr:T2216
2013.12.20

Šiame poskyryje apžvelgiami svarbiausi miestelio želdynų funkcijas atliekantys želdiniai, esantys Geležių miestelio teritorijoje. Želdinių apžvalgai apibūdinti pasitelkta vietos vizualinės analizės metodai, t. y. atlikta fotofiksacija. Sąvoka *želdiniai* suprantama kaip žmogaus pasėti ar pasodinti medžiai (tarp jų ir pasodinti pavieniai ar natūraliai išaugę), krūmai, krūmokšniai, puskrūmiai, lianos ir žoliniai augalai. Sąvoka *želdynai* – tai ne mažesnis kaip 0,05 ha želdinių žemės sklypas, kuriame esama mažųjų kraštovaizdžio architektūros, inžinerinių bei laikinų statinių.

Geležių miestelyje yra (žiūr. 3.2 pav.):

- vertingi ekologiniu požiūriu medžiai, krūmai ar specialiai suformuotos jų grupės, atliekančios aplinkos apsaugos funkcijas (angliarūgštės sugėrimo ir deguonies išskyrimo, taršos, triukšmo, erozijos, defliacijos mažinimo);

- vertingi estetiniu bei kraštovaizdžio formavimo požiūriu želdynai (medžiai ir krūmai, specialiai suformuotos želdinių grupės, taip pat želdiniai, augantys prie gatvių, pastatų ir kitų statinių, laukuose bei kitose vietose);

- privačiose žemės valdose, namų valdose gyventojų puoselėjama augmenija.

Želdiniai ir želdynai, būdami miestelio struktūros dalimi ir kurdami jos erdves, atlieka arcitektūros funkciją, dalyvauja pastatų kompleksų aplinkos kompozicijų kūrime. Kaip pavyzdį galima paminėti Geležių švietimo įstaigai bei Šv. Juozapo bažnyčiai priklausančius pastatų komplekso aplinkos želdinius.

Gyventojų poreikius tenkina miestelio želdiniai ir rekreacinės teritorijos, esančios Geležių vandens telkinio gretimybėje. Šie želdiniai taipogi palaiko ryšį su gamtiniu karkasu. Kartu tai urboekologinę funkciją atliekantys želdiniai, kurie reguliuoja oro sudėtį, gerina mikroklimatą, mažina oro užterštumą.

Geležių miestelyje auga įvairūs medžiai, dauguma jų lapuočiai: kaštonai, liepos, beržai. Populiarios tujos bei sidabrinės eglės.

Geležiuose gražiai sutvarkytos ir gerai prižiūrimos sodybos, daugiabučių teritorijos gražinamos pačių gyventojų. Mietelio želdinių tvarkymo darbus atlieka viešuosius darbus dirbantys asmenys.

Geležių miestelio teritorijoje yra tik senosios kapinės, įkurtos bažnyčios šventoriuje.

Panevėžio r. savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. A-1266 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo nuostatų patvirtinimo“, vadovaujantis LR Želdynų įstatymo (Žin., 2007, Nr. 80-3215, Žin., 2010, Nr. 137-6990) 10 straipsnio 1 dalies 3 punktu, sudaryta Panevėžio r. savivaldybės želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisija.

Reg. nr. T-2210
2013.12.20

Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje, kuriai priklauso Geležių miestelio teritorija ir joje esantys želdynai ir želdiniai, yra prižiūrimi, tvarkomi ir naudojami pagal reikalavimus, išdėstytus Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. gruodžio 13 d. sprendimu Nr. T-259 patvirtintose „Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje esančių želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės“ nuostatose.

Reg. nr:T2236
2013.12.20

Mokyklos stadionas (žiūr. 6)

Daugiabučių aplinka (žiūr. 7)

Mokyklos aplinka (žiūr. 5)

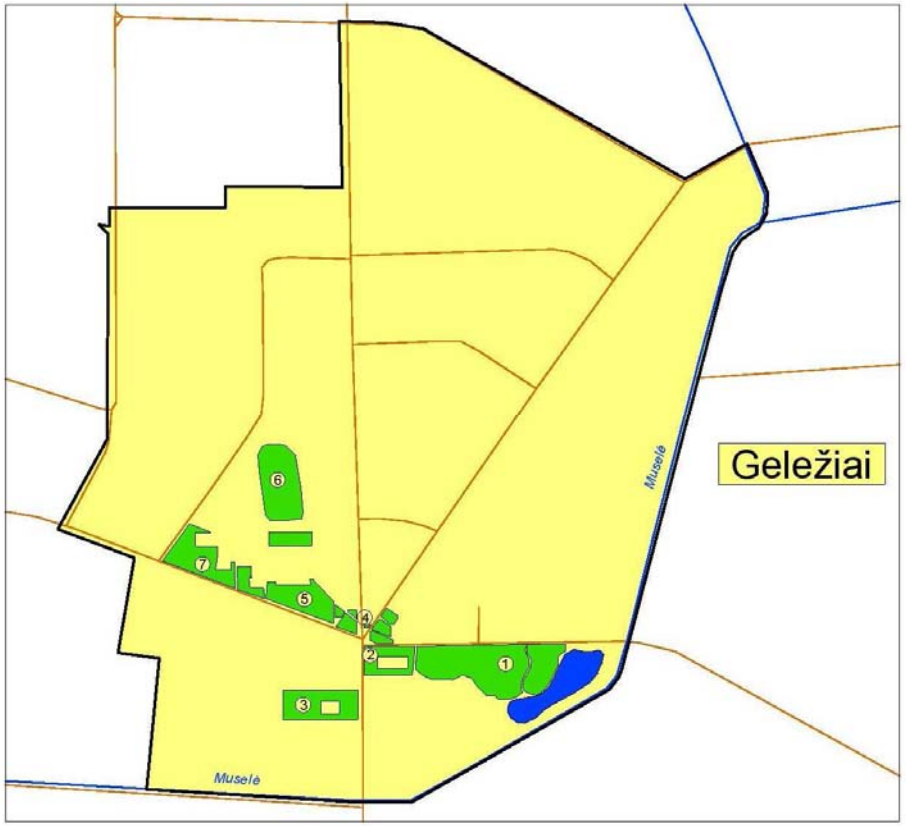

Centrinė sankryža (žiūr. 4)

Vandens telkinio (žiūr. 1)

Bažnyčios aplinka (žiūr. 3)

Pstatų aplinka (žiūr. 2)

3.2 pav. Esamų želdinių lokalizacija Geležių miestelio teritorijoje schema ir fotofiksacijos elementai

3.3. Saugomos teritorijos, gamtinio karkaso lokalizavimas

Reg. nr:T22216
2013.12.20

Gamtinis karkasas jungia saugomas gamtines teritorijas (rezervatus, nacionalinius ir regioninius parkus, draustinius, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, ekologines apsaugos zonas) ir kitas ekologiškai svarbias teritorijas (vandenų, miškų ir kitas). Tai kompleksinė gamtinių teritorijų išdėstymo koncepcija, pagal kurią, lokalizavus gamtines teritorijas, būtų pilnai kompensuojamas antropogeninis poveikis gamtai.

Geležių miestelio teritorijoje nėra į saugomų teritorijų valstybės kadastrą įtrauktų saugomų teritorijų, gamtos paveldo objektų, buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų (NATURA 2000).

Saugomos teritorijos, esančios Geležių miestelio gretimybėje (žiūr. 3.3 pav.) išsidėstę sekančiai:

- Į vakarus nuo Geležių miestelio administracinės ribos (per 7 km) yra Žaliosios girios botaninis zoologinis draustinis, kuris buvo įsteigtas, siekiant išsaugoti miško buveines, augalų bendrijas ir gyvūniją, budingą Vidurio Lietuvos lygumai. Šios saugomos teritorijos pagrindinis tikslas - išsaugoti Žaliosios girios ekosistemą, didžiausią dėmesį skiriant juodojo gandro, vapsvaėdžio, žvirblinės pelėdos populiacijų išsaugojimui. Paukščių apsaugai yra išskirtos teritorijos bei vietovės, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbias teritorijas.
- Į vakarus nuo Geležių miestelio administracinės ribos (per 3 km) yra Žaliosios girios biosferos poligonas, apimantis Žaliosios girios botaninį-zoologinį draustinį. Vienas svarbiausių biosferos poligono tikslų - išsaugoti Europos Bendrijos svarbos paukščių rūšių (įrašytų į Paukščių direktyvos I priedą - juodųjų gandrų, vapsvaėdžių ir žvirblinių pelėdų) perinčias populiacijas.
- Į pietus nuo Geležių miestelio administracinės ribos (per 7 km) yra Lėvens kraštovaizdžio draustinis, kuris buvo įsteigtas, siekiant išsaugoti raiškų Lėvens upės fliuvioglacialinio senslėnio kraštovaizdį.

Reg. nr:T2226
2013.12.20

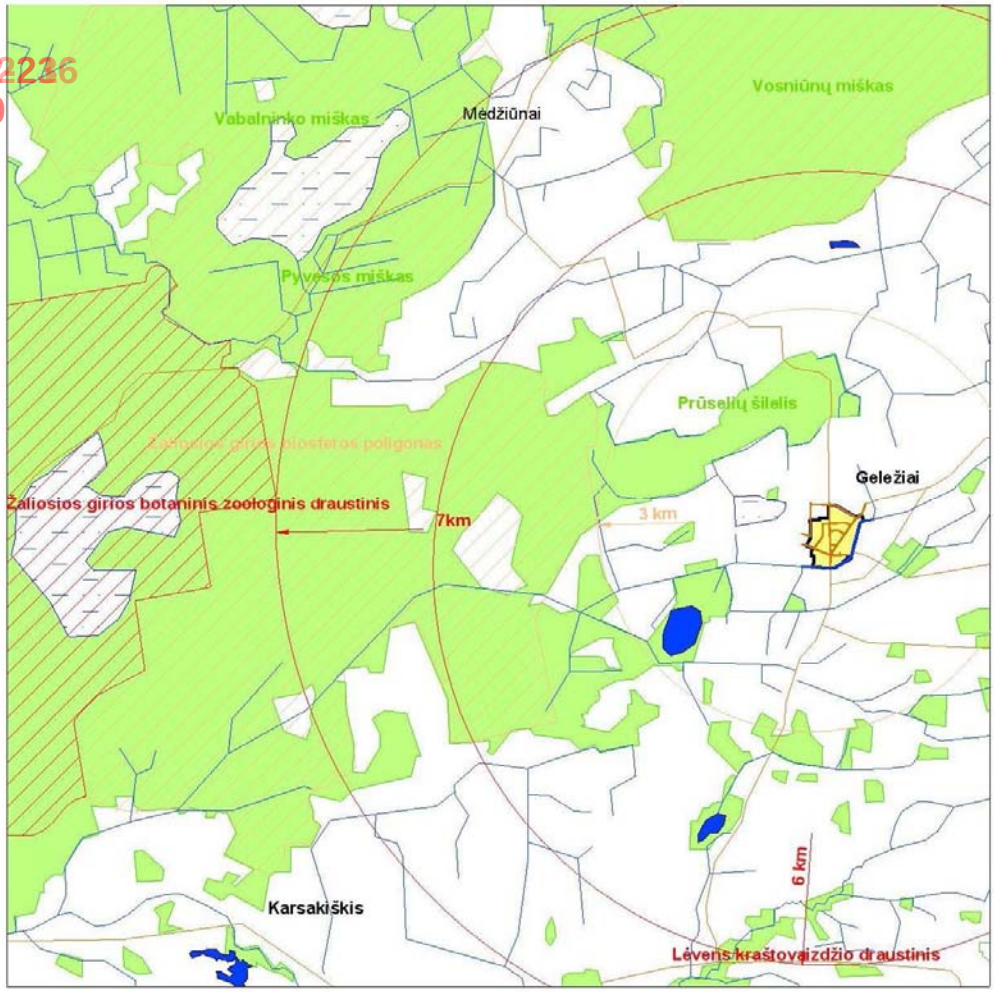

3.3 pav. Saugomos teritorijos, esančios Geležių miestelio gretimybėje

Nors šios gamtai apsaugai svarbios teritorijos nuo Geležių yra nutolusios ir neįeina į miestelio ribas, reikia pripažinti, kad Geležiai yra ne mažiau svarbi šių saugomų teritorijų jungtis ir kad miesteliui labai aktualus rekreacinių išteklių plėtojimas.

Gamtinio karkaso teritorijų lokalizavimas negali būti sprendžiamas kiekviename Lietuvos rajone atskirai, jis išdėstomas visos šalies teritorijoje kompleksiškai, kad teritorijos būtų susietos tarpusavyje. Todėl Geležių miestelio gamtinio karkaso pagrindinės išsidėstymo gairės jau yra apspręstos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane ir detalizuotos Panevėžio apskrities bendrajame plane. Pagal aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, Geležių miestelio teritorija priskiriama regioninės svarbos vidinio stabilizavimo arealams, kuriuose turėtų būti palaikomas ir didinamas turimas kraštovaizdžio natūralumas.

3.4. Paviršiniai, požeminiai vandenys

Reg. nr:T2216
2013.12.20

Per Geležių miestelį teka upė Muselė (ilgis 1,6 km), priskiriama Mūšos baseinui. Tai Pyvesos intakas. Upelė teka palei miestelio administracinę ribą (žiūr. 3.4 pav.). Baseino ežeringumas siekia tik 0,5 proc. Geležių miestelio pietrytinėje dalyje susiformavęs vandens telkinys (plotas 0,6 ha)

Mūšos baseino paviršių dengia plonas (kai kur tik 1-2 m) dugninės morenos-limnoglacialinių darinių kompleksas, po kuriuo slūgso dolomitai ir gipsai. Lietuvos geologijos tarnybos sudarytame hidrogeologiniame žemėlapyje Geležiai patenka į Pamūšio mažai laidų sluoksnį (dolomitas, domeritas, anhidritas, gipsas, molingas mergelis).

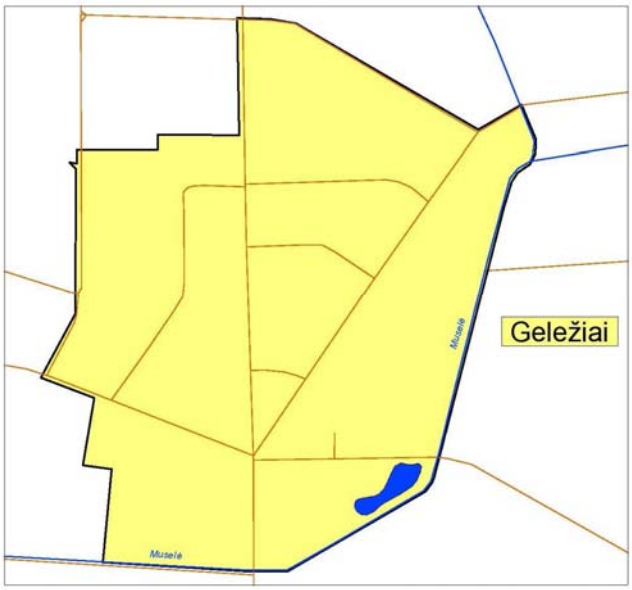

3.4 pav. Esamų vandens telkinių lokalizacija Geležių miestelio teritorijoje

Geležiai patenka į Viršutinio – vidurinio devono (Lielupės) požeminį vandens baseiną. Požeminio vandens valstybinio monitoringo posto Geležiuose nėra. Artimiausias postas nuo miestelio yra nutolęs pietvakarių kryptimi per 9 km.

Reg. nr:T2216
2013.12.20

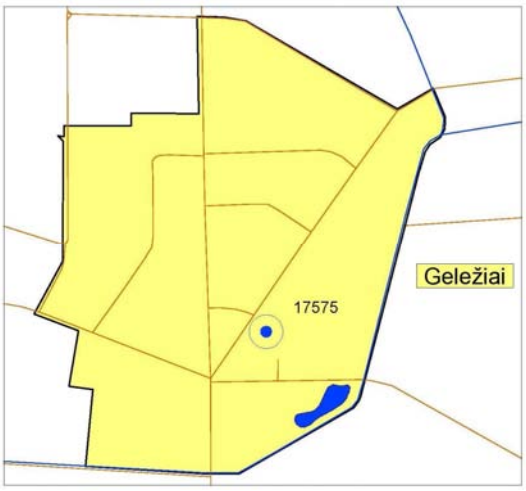

3.5 pav. Eksploatuojami vandens gręžiniai (pažymėta apskritimu),
Šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba

Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis, Geležiuose yra vienas eksploatuojamas vandens gręžinys (žiūr. 3.5 pv.), kuris teikia geriamąjį gėlą vandenį.

3.5. Naudingosios iškasenos

Geologijos tarnybos duomenimis, naudingųjų iškasenų telkinių Geležių miestelyje nėra.

3.6. Aplinkos kokybė

Aplinkos būklė Geležių miestelio teritorijoje aprašoma oro, vandens, dirvožemio kokybe. Šių aplinkos elementų kokybės pokyčiai apsprendžia bendrą aplinkos kokybę, neigiamai arba teigiamai įtakoja natūralaus kraštovaizdžio, tame tarpe ir biologinės struktūros bei populiacijų pokyčius.

Lietuvos valstybinio oro monitoringo matavimai atliekami ir duomenys fiksuojami tik Panevėžio centro stotyje, Geležių miestelyje oro monitoringas nėra vykdomas.

Vykdant pastovius vandens būklės stebėjimus, yra įvertinama upių ekologinė ir cheminė būklė, vandens lygio ir kiekio pokyčiai, teršiančių medžiagų apkrova. Tai leidžia nustatyti, kokiose regiono vietose vykdoma ūkinė veikla labiausiai įtakoja paviršinio vandens kokybę, kokios priemonės turėtų būti taikomos, kad sumažinti oro taršą ir užtikrinti mažiausią jo poveikį aplinkai. Pagal upių priežiūros intensyvaus monitoringo vietas Panevėžyje yra tiriamos Mūšos, Tatulos, Lėvens, Nemunėlio ir Nevėžio upės. 2012 metais visų penkių upių (išskyrus Lėvens upę aukščiau Kupiškio) vandens kokybė pagal azoto junginius (nitratus ir bendrąjį azotą) buvo priskiriama vidutinės arba blogos ekologinės būklės klasei. Pagal kitus tirtus parametrus - labai geros ekologinės

būklės klasei. Naudojantis šiais duomenimis galima teigti, kad ir Geležių miestelyje tekančios Musclės upės vandens kokybė yra artima aprašytai vyresnio vandentakio (Mūšos) būklei.

Reg. Nr. T2036
2013.12.20

Žemės gelmės yra ypatinga aplinkos dalis. Žemės gelmių taršą žmogus pastebi ir pajunta negreit. Bandant teršalus slėpti po žeme ekologinės problemos nebus išspręstos, jos bus tik padidintos. Ši „slaptoji“ tarša gali skaudžiai paveikti gyvybinius visuomenės interesus: užteršti žemės gelmėse slūgsantį gėlą vandenį, kurį miestelio gyventojai geria ir naudoja buityje. Užterštas gruntas ir požeminio vandens sluoksniai sanuojami įvairiais būdais. Tai priklauso nuo užterštumo mastų, geologinių sąlygų ir kt. Tai atliekama vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais valymo reikalavimus. Svarbūs ir finansiniai ištekliai. Geologijos tarnybos duomenimis Geležių miestelio teritorijoje potencialių geologinės aplinkos taršos židinių nėra. Žemiau pateikiami gretimai miestelio esantys potencialūs geologinės aplinkos taršos židiniai: stačiakampiai nurodo sandėliavimo vietas (žiūr. 3.6 pav.).

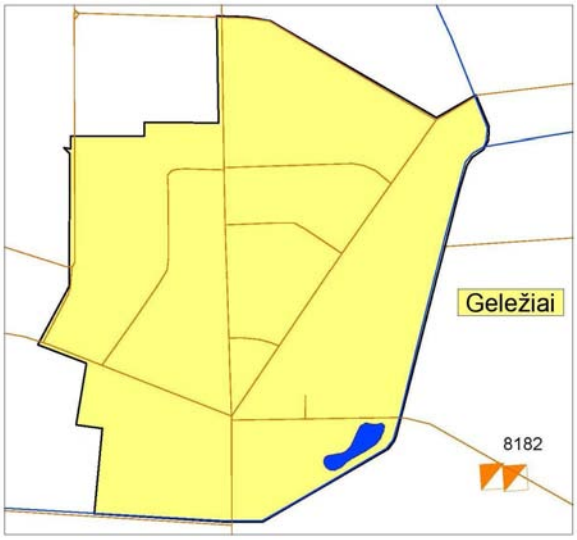

3.6 pav. Potencialūs geologinės aplinkos taršos židiniai (8182)

Šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba

Žemiau pateikiama Lietuvos geologijos tarnybos Ekogeologinių rekomendacijų žemėlapio iškarpa (žiūr. 3.7 pav.)

Reg. nr:T2216
2013.12.20

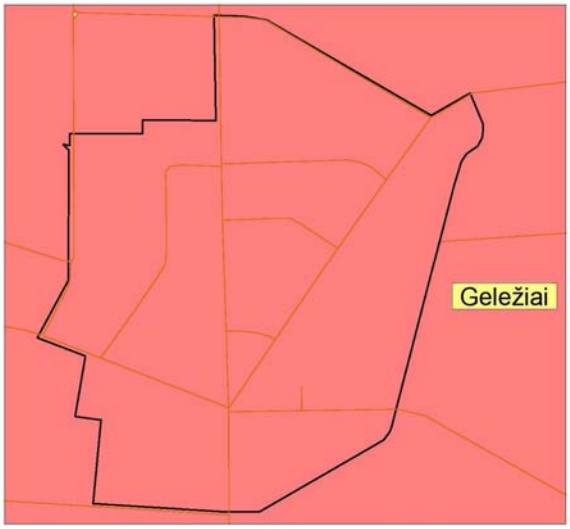

3.7 pav. Ekogeologinių rekomendacijų žemėlapio iškarpa

Šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba

Iš jos galima matyti, kad visa Geležių miestelio teritorija bei jos gretimybės žymimos intensyvia rožine spalva, kuri reiškia, kad teritorija priklauso silpnos spūdinio požeminio vandens gamtinės saugos zonai.

4. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

Reg. nr:T22236
2013.12.20

4.1. Geležių miestelio raida

Geležių miestelio raida yra tyrinėta fragmentiškai. Žinoma, kad Geležių kaimas yra buvęs nuo XVII a. pabaigos[1]. Naujadvario dvaro (l km į pietus nuo Geležių) savininkas Puzinas Geležių kapinėse 1779 m. pastatė medinę koplyčią. 1874 m. pastatyta medinė bažnyčia. Prie jos pastatyta varpinė, kurios apatinė dalis akmenų mūro, viršutinė - medinė. Bažnyčia ir varpinė 1935 m. nugriautos. *Dabartinė medinė Šv. Juozapo bažnyčia pastatyta 1936 m. Ji vienanarė, kryžminio plano, turi neogotikos bruožų*. Prie fasado kairiojo kampo pastatytas bokštas. Šventoriuje, apjuostame mūro ir metalo tvora, yra senos kapinės[2].

1861-1915 m. Geležiai buvo valsčiaus centras. 1909 m. Geležiuose įsteigta pradžios mokykla. 1948 m. atidaryta progimnazija su viena penkta klase. 1950 m. įkurta septynmetė mokykla, nuo 1953 m. - vidurinė. Nuo 2001 m. vidurinė mokykla reorganizuota į pagrindinę. 1950 – 1992 m. Geležiai buvo kolūkio centrinė gyvenvietė.

4.2. Geležių miestelio kultūros paveldas

Geležių miestelyje yra registruotas vienas kultūros paveldo objektas - Šv. Juozapo bažnyčioje esantis altorėlis su Rafaelio "Siksto madonos" paveikslo kopija.

4.1. lentelė. Geležiuose registruoti kultūros paveldo objektai

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas
9880	Altorėlis su Madonos paveikslu	Panevėžio r. sav., Geležių mstl. (Karsakiškio sen.)	Įrašytas į registrą (registrinis)

Apibendrinant galima teigti, kad Geležių miestelio kultūros paveldas neišsiskiria didele kultūrine verte. Kultūrinės vertės bruožais pasižymi medinė Šv. Juozapo bažnyčia su šventoriumi.

[1] *Kviklys B. (1991). Mūsų Lietuva, 2 T. Vilnius: Mintis.*
[2] *Misius K., Šinkūnas R. (1993). Lietuvos katalikų bažnyčios.*

5. GELEŽIŲ MIESTELIO SUSISIEKIMO SISTEMA

Reg. nr:T2216
2013.12.20

Panevėžio rajone esantis Geležių miestelis yra kairėje pusėje nuo krašto kelio Nr.122 Daugpilis - Rokiškis - Panevėžys. Šio krašto kelio 24 kilometre, važiuojant iš Panevėžio miesto, yra sankryža su rajoniniu keliu Nr. 3012 Tiltagaliai – Sodeliai. Važiuojant rajoniniu, turinčiu asfalto dangą, keliu Nr. 3012 šeštajame kilometre ir yra Geležių miestelis.

VĮ Transporto ir kelių tyrimo instituto duomenimis, krašto kelyje Nr.122 Daugpilis – Rokiškis – Panevėžys vidutinis metinis paros eismo intensyvumas ties sankryža į Geležius yra 4045 aut/parą, tame tarpe 603 krovininiai automobiliai. Dėka šalia miestelio esančio krašto kelio Nr.122, tranzitinio transporto, praeinančio pro Geležių miestelį, nėra.

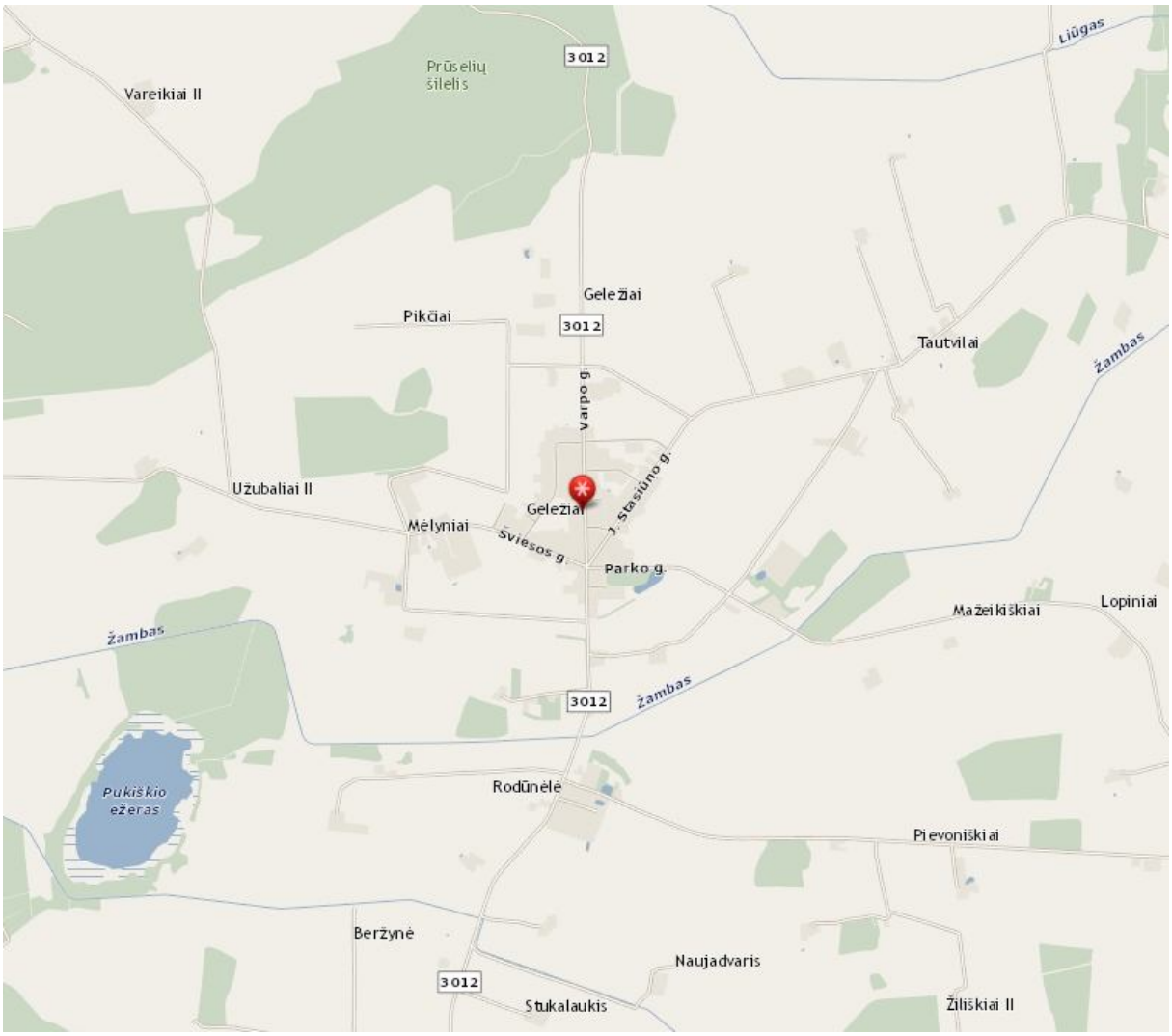

5.1 pav. Geležių miestelio pagrindinių gatvių tinklas

Reg. nr. T-2236
2013.12.20

Per Geležių miestelį einančiame rajoniniame kelyje Nr. 3012 Tiltagaliai – Sodeliai, kuris miestelio teritorijoje pavadintas Varpo gatve, eismo intensyvumas yra 276 automobiliai per parą, iš kurių 55 krovininiai. Šis kelias daugiausia ir sąlygoja miestelio gatvių transporto srautus ir eismo intensyvumą.

Kiti keliai, einantys iš Geležių miestelio, yra vietinės reikšmės. Miestelio pagrindinių gatvių tinklą sudaro Varpo, J.Stasiūno, Šviesos, Parko, Vilties gatvės.

Geležių miestelio pagrindinėse gatvėse 90-95 % sudaro lengvųjų automobilių eismas. Kiekvieno individualaus namo kieme stovi po 2-3 lengvuosius automobilius ir įvairios žemės ūkio technikos. Miestelio atskirose gatvėse per parą pravažiuoja 30-35 lengvieji automobiliai, didžiausias eismo srautas yra Varpo gatvėje.

Geležių miestelio automobilizacijos lygis 370 automobilių 1000 gyventojų atitinka Panevėžio rajono automobilizacijos lygį. Geležių miestelio gyventojai savo kelionėms atlikti turi per 180 lengvųjų automobilių.

5.1 lentelė. Pro Geležių miestelį praeinančiuose krašto ir rajoniniame keliuose vidutinis metinis paros eismo intensyvumas (2005 ir 2012 m.)

Magistralinis ir rajoniniai keliai	Eismo intensyvumas aut./parą 2005 m.			Eismo intensyvumas aut./parą 2012 m.		
	VMPEJ	Lengvieji automobiliai	Krovininiai automobiliai	VMPEJ	Lengvieji automobiliai	Krovininiai automobiliai
Krašto kelias Nr. 122 Daugpilis-Rokiškis-Panevėžys (96,7 km)	3697	3238	459	4045	3642	603
Rajoninis kelias Nr. 3012 Tiltagaliai – Sodeliai	252	230	22	276	221	55

Miestelio gatvėse trūksta šaligatvių ir dviračių takų, neasfaltuotos Naujakūrių, Parko gatvės.

Tarpmiestinio viešojo transporto autobusų stotelė yra miestelio centrinėje dalyje, pagrindinėje Varpo gatvėje priešais parduotuvę. Tarpmiestinių maršrutų autobusai iš Geležių į Panevėžį važiuoja darbo dienomis 6.50 val. ir 17.25 val., į Sodelius autobusai važiuoja 8.00 ir 14.42 val. Gyventojų netenkina dabartinis viešojo transporto darbas – autobusai atvyksta tik du kartus per dieną.

Apibendrinant Geležių miestelio susisiekimo sistemą galima pažymėti, kad netoli miestelio praeinantis krašto kelias Nr. 122 Daugpilis - Rokiškis - Panevėžys netiesiogiai sąlygoja miestelio gatvių transporto srautus ir eismo intensyvumą. Šiame kelyje ties sankryža į Geležių miestelį eismo

Reg.nr.T2220
2013.12.20

intensyvumas yra 4045 automobiliai per parą, iš kurių: 3642 – lengvieji automobiliai, kas sudaro 90 proc. viso automobilių srauto; 1109 krovininiai automobiliai, kas sudaro 10 proc.viso automobilio srauto. Geležių miestelis, dėka netoliese praeinančio krašto kelio Nr. 122 Daugpilis - Rokiškis - Panevėžys, turi gerus transportinius ryšius su Panevėžiu, Subačiumi, Rokiškiu ir kitais Lietuvos miestais. Rajoninis keliais Nr. 3012, turintis asfalto dangą, veda į kaimyninius miestelius ir gyvenvietes.

6. GELEŽIŲ MIESTELIO INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

Reg. nr:T2216
2013.12.20

6.1. Vandentieka ir vandenvala

6.1.1 Vandens tiekimas

Centralizuotu vandens tiekimu Geležių miestelyje gyventojus aprūpina privatus asmuo. Geležiuose esami vandens tiekimo tinklai sudaro apie 3 kilometrus. Vandens tiekimo tinklai pakloti prieš 25 metus, kurie yra pasenę ir susidėvėję.

Šiuo metu Geležių miestelyje centralizuotu vandens tiekimu aptarnaujamas 81 miestelio gyventojas, tai sudaro tik 20 % miestelio gyventojų. Likusieji miestelio gyventojai vandeniu pasirūpina individualiai, dauguma jų vartoja šachtinių šulinių vandenį. Detalesnė informacija pateikta 6.1 lentelėje.

6.1 lentelė. Geležių miestelio vandens tiekimo infrastruktūra

Vandens tiekimas		Matavimo vnt.	Būklė	Kita informacija
Vandenvietės SAZ	nenustatyta			
Vidutinis patiekto vandens kiekis 2012 m.	3650	m^3/metus		
Našumas per parą	10	m^3/parą		
Vandens tiekimo tinklai	~3,0	km	bloga	Špižiniai vamzdžiai
Arteziniai gręžiniai	-	vnt.		
Nugeležinimo įranga	-	vnt.		
Gyventojai, aptarnaujami viešojo vandens tiekėjo	81	gyv.sk.		
Aptarnaujamos teritorijos	Geležių mstl.			
Individualūs požeminio vandens arteziniai gręžiniai	-	vnt.		
Gyventojai, vartojantys gręžinio vandenį	n.d.	vnt.		
Šachtiniai šuliniai	n. d.	vnt.		
Gyventojai, vartojantys šachtinių šulinių vandenį	n. d.	vnt.		

6.1.2 Nuotekų tvarkymas

Geležių miestelyje centralizuotos nuotekų tvarkymo infrastruktūros nėra. Geležiuose gyventojai savo nuotekas tvarko individualiai.

Reg. nr:T2-2316
2013.12.20

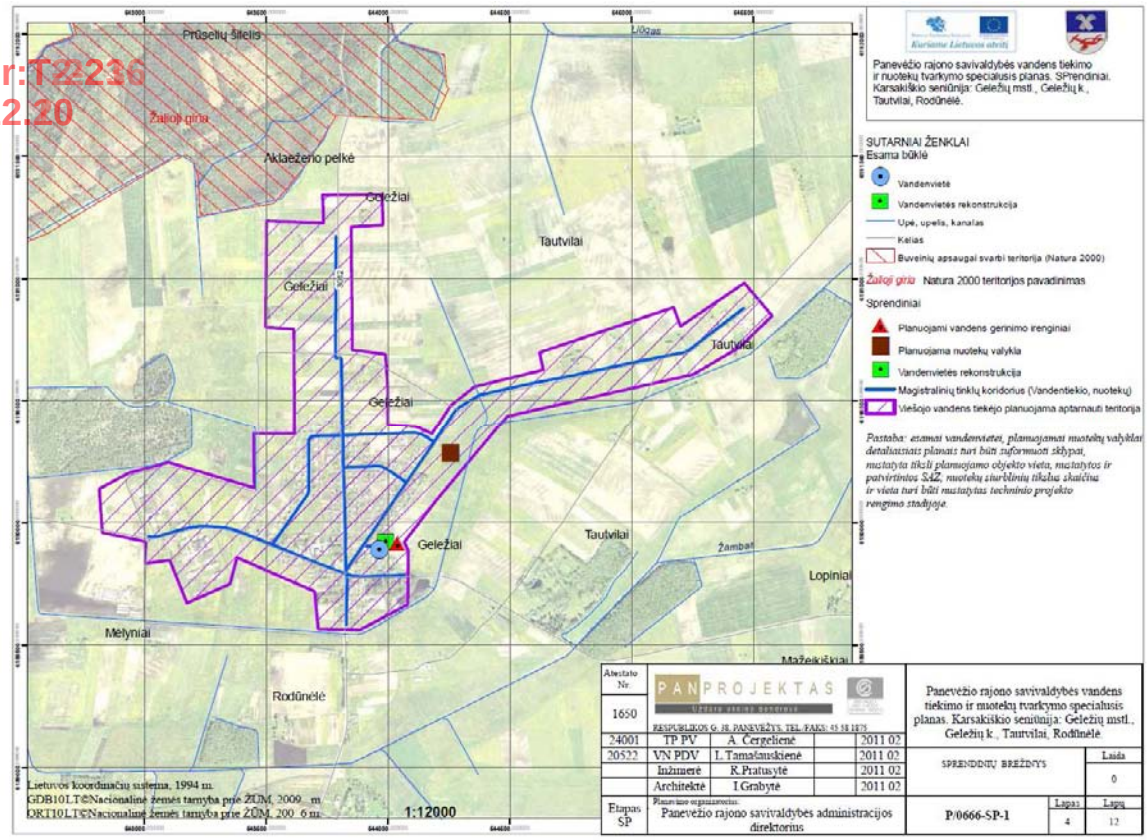

6.1 pav. Geležių miestelio vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros schema (Šaltinis: *Panevėžio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo specialusis planas, patvirtintas Panevėžio rajono savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. T-119*)

6.2. Atliekų tvarkymas

Geležių miestelyje įdiegta antrinių žaliavų surinkimo sistema, kurių priežiūrą ir tvarkymą užtikrina UAB „Švaros komanda“. Antrines žaliavas (stiklą, plastmasę ir popierių) gyventojai gali išmesti į bendro naudojimo antrinių žaliavų konteinerius, kurie įrengti J. Stasiūno gatvėje.

Individualių valdų savininkams buitinių atliekų išvežimo paslauga teikiama 1 kartą per mėnesį (ketvirtadieniais): sausis 24 d., liepa 11 d., vasaris 21 d., rugpjūtis 08 d., kovas 21 d., rugsėjis 05 d., balandis 18 d., spalis 03; 31 d., gegužė 16 d., lapkritis 28 d., birželis 13 d. ir gruodis 26 d.

6.3. Elektros energija

Geležių miesteliui elektros energiją tiekia AB „Lesto“, kurios funkcijos elektros rinkoje – energijos skirstomojo tinklo operatorius ir visuomeninis tiekėjas. Elektros energija Geležių miesteliui perduodama 10 kV ir 0,4 kV skirstomaisiais tinklais (6.2 pav.). Geležių miestelis elektros energiją

gauna per 10/0,4 kV Geležių transformatorinę pastotę, nuo kurios elektros energija miesteliui yra skirstoma 10 kV ir 0,4 kV oriniais elektros energijos tinklais.

Reg. nr. T2200
2013.12.20

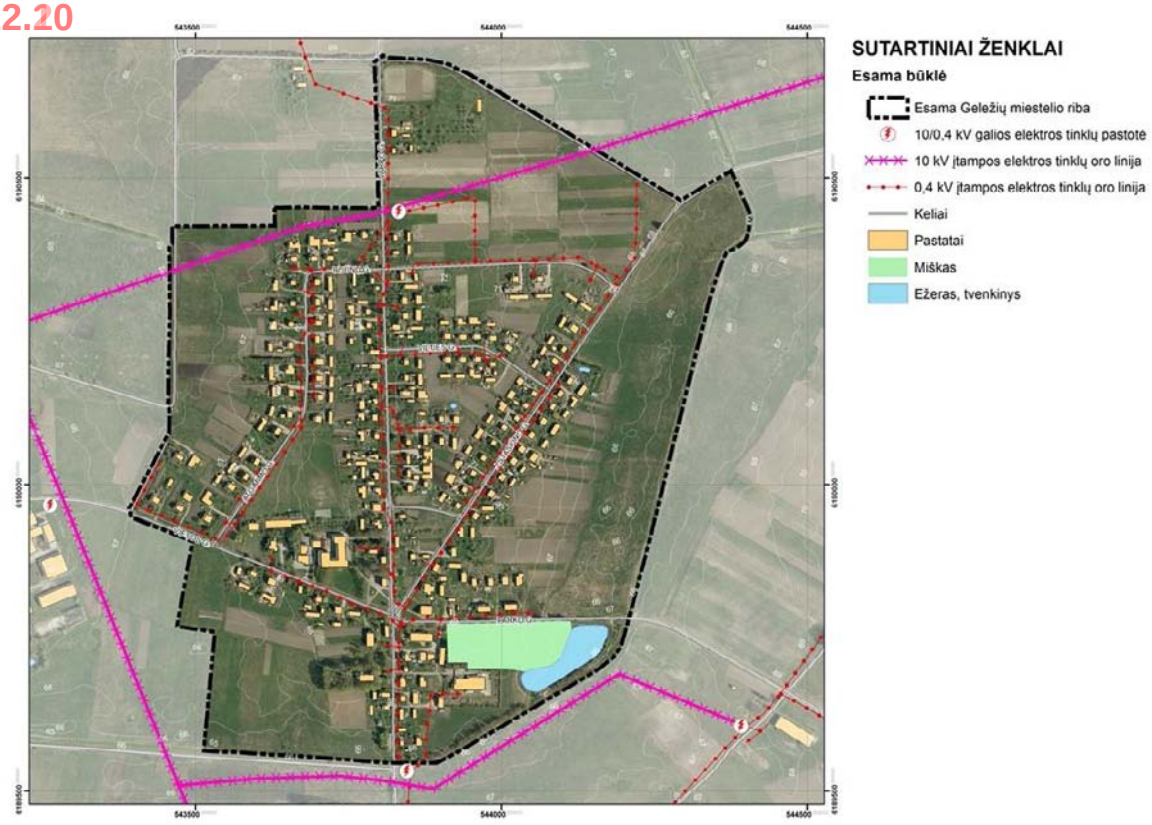

6.2 pav. Geležių miestelio elektros energijos tinklų infrastruktūros išdėstymo schema

6.4. Šilumos ūkis

Geležių miestelyje centralizuotos šilumos tiekimo sistemos nėra. Miestelyje nuo 1998 metų yra įrengta viena Geležių pagrindinės mokyklos katilinė, 2008 metais rekonstruota. Katilinės gamybinis pajėgumas – 598,2 MWh, realizacija – 427,9 MWh, nuostoliai siekia 170,2 MWh (28,5%). Detalesnė informacija apie vietinę katilinę pateikta 6.3 lentelėje.

6.3 lentelė. Geležių miestelio vietinės katilinės duomenys (pagal Panevėžio rajono šilumos ūkio specialųjį planą)

Eil. Nr.	Adresas	Vandens šildymo katilai				Naudojamas kuras
		Markė	Kiekis x galia	Galia KW	Įrengimo/remonto metai	
1.	Geležių pagrindinės mokyklos katilinė	„Kalvis 400“	1 x 400	650	1998/2008	Malkos, akmens anglis
		UT-250	1x 250			

Reg. nr:T2216
2013.12.20

6.5. Dujų infrastruktūra

Geležių miestelyje gamtinės dujos nėra tiekiamos. Gyventojai tiekiamos suskystintos dujos užpildytos balionuose.

6.6.Telekomunikacijos

6.6.1. Mobilusis ryšys

Geležių miestelyje galima naudotis keleto mobiliojo ryšio operatorių paslaugomis: UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Omnitel“.

6.6.2. Interneto paslaugos ir televizija

Geležių miestelyje gerai išvystyta interneto paslauga. Prieigą prie TEO paslaugų, turi visi miestelio gyventojai. TEO magistralinės komunikacijos koridorius išplėtotas visame miestelyje, ilgis – 2 800 metrų (6.3 pav.).

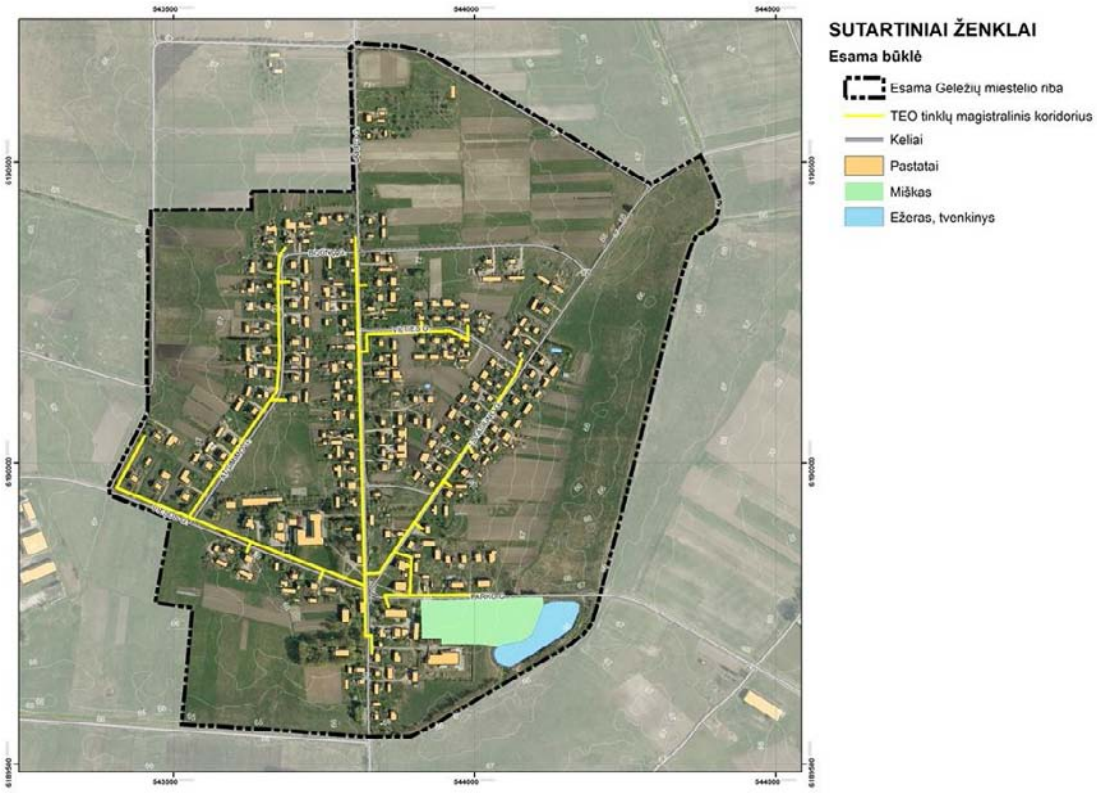

6.3 pav. Geležių miestelyje TEO magistralinės komunikacijos koridorius

AB „TEO LT“ duomenimis Geležių miestelyje galima matyti iki 40 skaitmeninės televizijos kanalų (6.4 pav.).

Reg. nr:T2216
2013.12.20

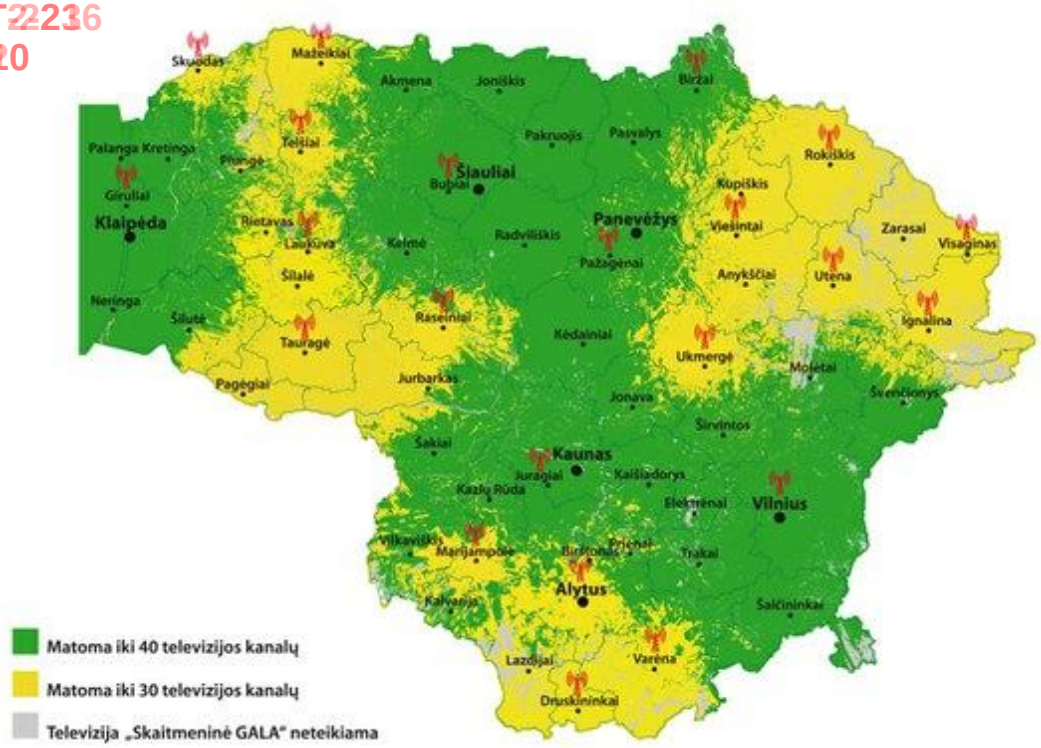

6.4 pav. Skaitmeninės televizijos kanalų matomumas Lietuvoje

Apibendrinant Geležių miestelio inžinierinę infrastruktūrą pažymėtina, kad centralizuotu vandens tiekiamu Geležių miestelyje aprūpinti 20 % gyventojų. Siekiant, kad iki 2014 m. gruodžio 31 d. ne mažiau kaip 95 % savivaldybės gyventojų būtų aprūpinti viešojo vandens tiekėjo tiekiamu vandeniu, būtina skatinti miestelio gyventojus jungtis prie centralizuotų vandens tiekimo tinklų. Geležių miestelyje nėra centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos, siūloma Europos Sąjungos lėšomis įrengti nuotekų tvarkymo infrastruktūrą. Geležių miestelyje antrinių žaliavų surinkimo konteineriai įrengti J.Stasiūno gatvėje. Fotofiksacijos metu pastebėta, kad aplink konteinerius gyventojai palieka senas padangas ir kitas stambias gabaritines atliekas. Rengėjų nuomone, tikslinga miestelyje organizuoti stambių gabaritų ir pavojingų atliekų išvežimą arba įrengti stambių gabaritų ir pavojingų atliekų priėmimo aikštelę.

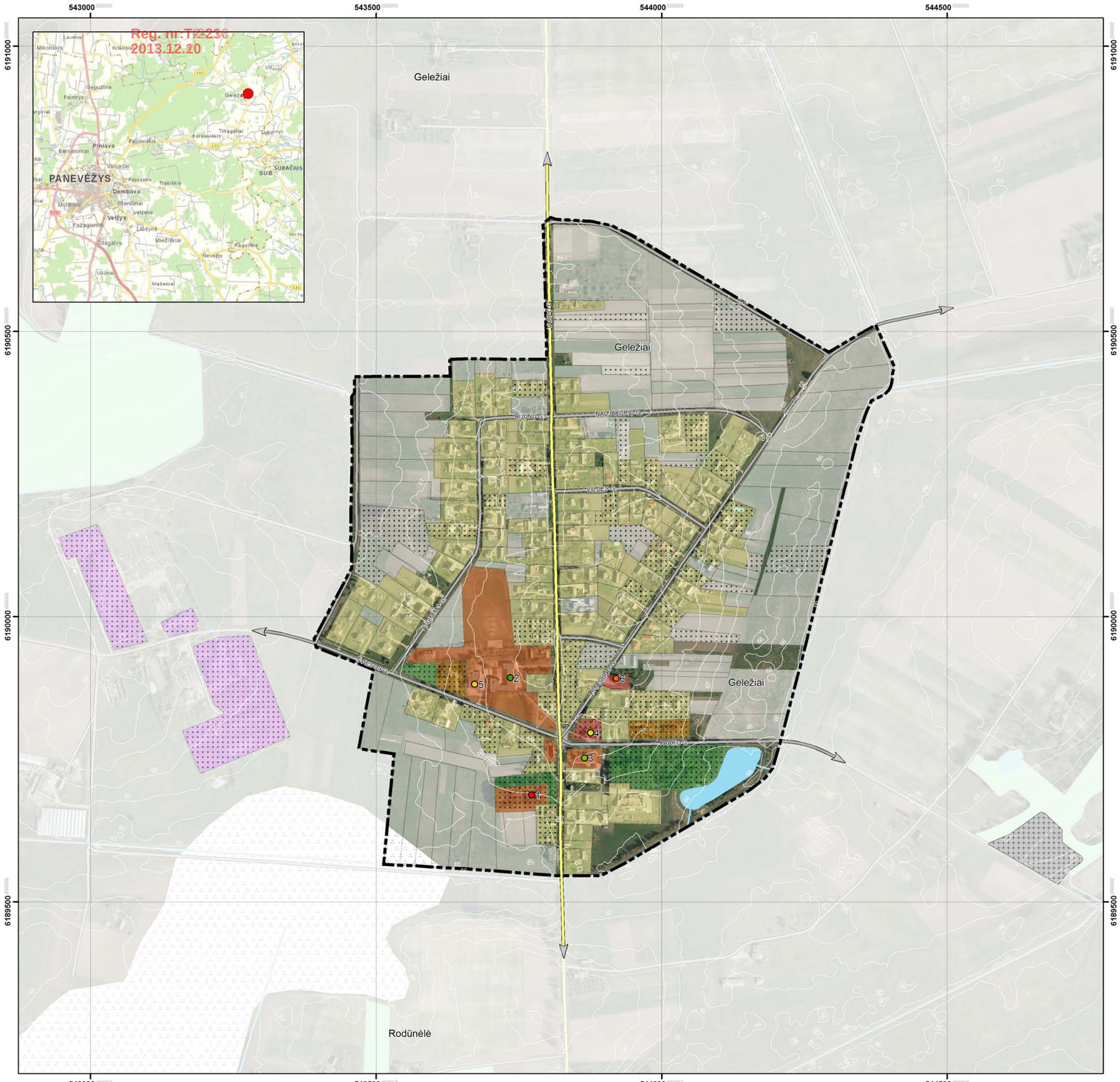

Žemės naudojimo būdai ir pobūdžiai

Žymėjimas	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis	Žemės naudojimo būdas	Žemės naudojimo pobūdis	Tipas (įregistruoti žemės sklypai arba pagal faktinį naudojimą)
G1	Kita	Gyvenamosios teritorijos	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų statybos	Įregistruoti žemės sklypai
G1	Kita	Gyvenamosios teritorijos	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų statybos	Pagal faktinį žemės naudojimą
G2	Kita	Gyvenamosios teritorijos	Daugiabučiai gyvenamieji namai ir bendrabučiai	Pagal faktinį žemės naudojimą
K	Kita	Komercinės paskirties objektų teritorijos	–	Įregistruoti žemės sklypai
K	Kita	Komercinės paskirties objektų teritorijos	–	Pagal faktinį žemės naudojimą
V	Kita	Visuomeninės paskirties teritorijos	–	Įregistruoti žemės sklypai
V	Kita	Visuomeninės paskirties teritorijos	–	Pagal faktinį žemės naudojimą
Ž	Žemės ūkis	Žemės ūkio žemė	–	Įregistruoti žemės sklypai
BŽ	Kita	Bendrojo naudojimo ir atskirųjų želdynų teritorijos	–	Pagal faktinį žemės naudojimą

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

Geležių miestelio administracinė riba

Susisiekimo infrastruktūra
- Rajoniniai keliai
- Vietinės reikšmės keliai

Naudingosios iškasenos
- Durpės

Vandens ūkio paskirties žemė
- Ežeras, tvenkinys
- Upė, kanalas

Miškų ūkio paskirties žemė
- Miškas

Visuomeniniai objektai
1. Šv. Juozapo parapija
2. Pagrindinė mokykla
3. Biblioteka
4. Kultūros centras
5. Medicinos punktas
6. Parduotuvė

Kiti žymėjimai
- Pramonės zona
- Kapinės

Atestat. Nr.	VGTU TERITORIJŲ PLANAVIMO MOKSLO INSTITUTAS				GELEŽIŲ MIESTELIO TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS	
2494	PV	M.Burinskienė			ESAMA BŪKLĖ	Laida 0
A1251	Arch.	J.Zagorskas				
	PDV	D.Lazauskaitė				
	GIS inž.	A.Barauskas				
BP	PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA				ŽEMĖS NAUDOJIMO BRĖŽINYS M 1:5000	Lapas 1 / Lapų 2

Reg. nr.T22236
2013.12.20

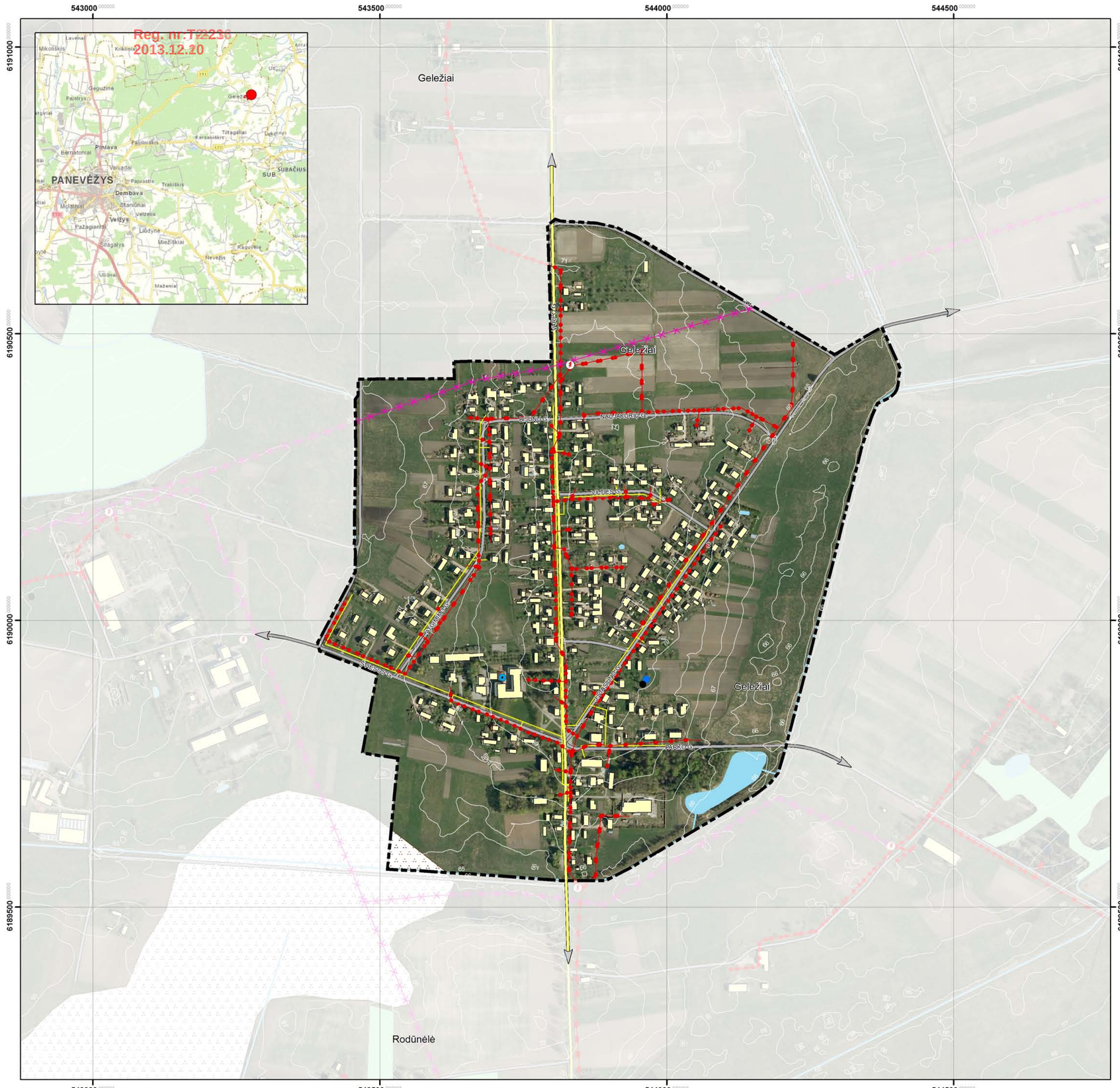

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- Geležių miestelio administracinė riba
- Pastatai

Susisiekimo infrastruktūra

- Rajoniniai keliai
- Vietinės reikšmės keliai

Miškų ūkio paskirties žemė

- Miškas

Vandens ūkio paskirties žemė

- Ežeras, tvenkinys
- Upė, kanalas

Naudingosios iškasenos

- Durpės

Inžinerinė infrastruktūra

- Gręžinys
- Bokštas

Šilumos ūkio infrastruktūra

- Katilinė

Elektros energijos infrastruktūra

- Elektros tinklų pastotė
- 10 kV orinė linija
- 0,4 kV orinė linija

Ryšių infrastruktūra

- TEO tinklai

Atestat. Nr.	VGTU TERITORIJŲ PLANAVIMO MOKSLO INSTITUTAS				GELEŽIŲ MIESTELIO TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS	
2494	PV	M.Burinskienė			ESAMA BŪKLĖ	Laida 0
A1251	Arch.	J.Zagorskas				
	PDV	D.Lazauskaitė				
	GIS inž.	A.Barauskas				
BP	PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA				INŽINERINIŲ TINKLŲ BRĖŽINYS M 1:5000	Lapas 2 / Lapų 2